

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

KATEDRA HUDEBNÍ KULTURY

150 LET PĚVECKÉHO SBORU ŠUMAVAN

KLATOVY

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Bc. Jaroslav Pleticha

Učitelství pro střední školy, obor hudební výchova – sbormistrovství

Vedoucí práce: Doc. MgA. Jiří Bezděk, Ph.D.

Plzeň, 2014

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

Plzeň, 31. března 2014

.....

vlastnoruční podpis

Zadání práce + rozhodnutí o prodloužení odevzdání DP – již vytištěné

OBSAH

ÚVOD	6
1 HISTORIE SBORU	7
1.1 Společenské podmínky	7
1.2 Zpěvácký spolek Šumavan Klatovy	7
2 DRAMATURGICKÉ ZAMĚŘENÍ SBORU	14
2.1 Dramaturgické zaměření sboru v počátcích existence	14
2.2 Dramaturgické zaměření v letech 1871 – 1914	18
2.2.1 Období 1871 – 1876	19
2.2.2 Období 1876 – 1896	20
2.2.3 Období 1896 – 1914	20
2.3 Dramaturgické zaměření v letech 1918 – 1939	24
2.4 Dramaturgické zaměření v letech 1939 – 1945	28
2.5 Poválečná situace, období 1945 – 1946	32
2.6 Dramaturgické zaměření v letech 1946 – 1978	34
2.7 Dramaturgické zaměření v letech 1978 – 1999	41
2.8 Současnost	47
2.8.1 Období 1999 – 2002	47
2.8.2 Období 2002 – 2009	48
2.8.3 Období od roku 2009	49
3 VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI SBORU	50
ZÁVĚR	53
SUMMARY	54
PRAMENY A LITERATURA	55
SEZNAM OBRÁZKŮ	58

ÚVOD

Fenomén pěveckých sborů má v českých zemích relativně dlouhou historii a hluboké kořeny. Již po mnoho desetiletí přináší amatérským interpretům radost a potěšení ze společné práce, jejímž výsledkem bývá nastudování skladeb většího či menšího rozsahu na příslušné interpretační úrovni konkrétního tělesa. Přes mnohé proměny společnosti v průběhu devatenáctého a dvacátého století, politické sváry a rozdílnost postojů, představovala a stále představuje pro nezanedbatelnou část populace právě práce v hudebním tělese zásadní položku v plánování volnočasových aktivit.

Západočeská oblast následovala obecný vývoj v českých zemích Rakouského císařství a v šedesátých letech 19. století se v rámci spolkových aktivit v oblasti Klatovska ustavila tři pěvecká sdružení: Svatý Václav v Sušici (později Svatobor), Prácheň v Horažďovicích a Šumavan¹ v Klatovech. Po rozplynutí vlasteneckého nadšení se spolky v průběhu let zmítaly v krizi, ovšem díky osobní iniciativě členů se vždy činnost zachovala nebo alespoň obnovila. Klatovský Šumavan se jako jeden z mála může pyšnit nepřetržitou více než stopadesátiletou činností.

Historie činnosti spolku byla vždy ovlivňována událostmi obecných dějin, často však nese specifika lokální, která reagují na klima konkrétního místa. Život Šumavanu nebyl proto vždy přímočarý a nelze ho v jistých ohledech srovnávat s pěveckými sbory jiných měst. Rovněž repertoár sboru částečně kopíroval obecné zvyklosti, ovšem díky bohaté regionální tvorbě obsahoval i díla téměř unikátní a jinde neuváděná.

Tato práce si klade za cíl přiblížit čtenáři charakteristiku repertoáru, který sbor během své bohaté historie uváděl. Výběr titulů se však velmi často řídil potřebami a možnostmi sboru, charakterem doby, schopnostmi sbormistra, rozhodnutím výboru spolku atd. Nelze tedy uvést pouhý výčet uvedených skladeb během stopadesátileté historie. V rámci rozvržení práce je proto věnován prostor v jednotlivých kapitolách specifikaci lokální politicko-hospodářské situace, koncertním příležitostem a výčtu nejzásadnějších provozovaných skladeb.

---

¹ Název spolku „Šumavan“ je totožný s názvem textilního závodu „Šumavan“, který fungoval v Klatovech ve druhé polovině 20. století. Podobný název „Šumava“ pak nese klatovský folklórní soubor.

1 HISTORIE SBORU

1.1 Společenské podmínky

První polovina 19. století probíhala v českých zemích ve znamení německého jazyka. Úřady, školy, lidé z vyšších i nižších společenských vrstev hovořili německy a češství bylo značně upozaděno ve všech projevech veřejného života. Vážnost nastalé situace byla definována pouze v povědomí vzdělaných představitelů českého národa a podmínky pro veřejnou propagaci českého národního uvědomění nebyly vhodně nastaveny.

Druhá polovina 19. století však přináší nový vítr do plachet obrozenecké práce a národ se na základě událostí v rakouskouherské monarchii začíná probouzet. V roce 1859 prohrává Rakousko-Uhersko bitvu u Solferina a jako viník je císařem označen ministr Alexandr Bach, který byl ze své funkce roku 1860 odvolán. Končí tak „Bachův absolutismus“ a centralizace moci v zemi se začíná rozvolňovat. Po vydání Říjnového diplomu, jehož prostřednictvím se císař zřekl absolutistické vlády, se češství doslova probudilo a ožilo národní uvědomění. Volili se noví představitelé měst, obcí, škol a český národ začal bojovat za svá práva. Docházelo k zakládání spolků, jako jsou např.: Hlahol (1861), Národní listy (1862), Sokol (1862), Plzeňský Hlahol (1862), Umělecká beseda (1863). Kromě ostatních seskupení v jiných částech Čech se v oblasti jihozápadočeské ustavily tři zpěvácké spolky: v roce 1860 Svatobor Sušice, 1861 Šumavan Klatovy, 1862 Prácheň Horažďovice.

1.2 Zpěvácký spolek Šumavan Klatovy

Změna poměrů po vydání Říjnového diplomu přinesla, jak bylo výše zmíněno, příležitost pro činnost ve prospěch českého národa a potřebu ustavení takového střediska, které by svým zaměřením šířilo národní uvědomění. Předchůdcem takového sdružení byl mužský kvartet ve složení Mansvet Klička, ředitel kůru (později vystřídán Petrem Jirgesem), Karel Stulík, učitel, František Klíma, kapelník husarské hudby a Antonín Fafl, okresní školní inspektor. Zkoušky mužského pěveckého kvarteta probíhaly v bytě F. Klímy a měly podobu nejen hudební, ale i společenskou. Na zkouškách se především hovořilo o možnosti založení mužského pěveckého sboru.

Stanovy spolku Šumavan (viz Obrázek 1 - Rukopis stanov sboru) byly schváleny na schůzi v hostinci U Zlaté koule dne 26. ledna. 1861. Zajímavostí přitom je, že vlastní konání této schůze bylo úřady povoleno až 23. ledna. Vyhotovené stanovy pak byly doručeny místodržitelství již 30. ledna, lze tedy pozorovat značnou flexibilitu a pohotovost iniciátorů celé akce. Postoj státních orgánů byl však poměrně zdráhavý. V červnu 1861 jsou stanovy ke schválení předkládány znovu a v červenci dochází ještě k drobným úpravám a opětovnému doručení na příslušný úřad. Mužský zpěvácký spolek Šumavan tak oficiálně vzniká až 10. října 1861. Nově schválené stanovy uvádějí, že „*účel spolku jest mužský zpěv vůbec, zvláště pak mužský hlasový zpěv a z tohoto povstávající mužský sbor spojeným cvičením vzdělávati a zdokonalovati, aby se tím docílila povznášející i obveselující zábava spoluoudův a prostředně i zdokonalení kostelního zpěvu*“.² (viz Obrázek 2, Obrázek 3, Obrázek 4 - Stanovy sboru). Na zkouškách sboru se však mluvilo i o denních událostech, o národním a politickém životě a činila se rozhodnutí ve věcech vlastenecké práce.

První veřejný výstup spolku se odehrála ještě před schválením stanov – stalo se tak 30. června. 1861 v sálu hostince U Slunce v Klatovech. První vystoupení, jež mělo charakter řádné produkce, se konalo pouhé čtyři měsíce po oficiálním ustavení zpěváckého spolku (některé zdroje uvádějí datum 25. ledna. 1862, jiné 10. února. 1862). Největší zásluhy o rychlý rozvoj měl první sbormistr Petr Jirges a horlivý jednatel Alois Vojtěch Šmilovský.

Počáteční nadšení členů sboru se rychle rozšířilo a soudě dle pokladní knihy Šumavanu byla činnost sboru velmi pestrá (viz Obrázek 5 - Pokladní kniha Šumavanu (část knihy)). Zpočátku se zkoušelo zdarma v soukromých bytech, později si sbor pronajímal zkušebnu. Byl složen z „řádných členů“, měl ovšem velkou základnu „přispívajících členů“, kteří se přímo neúčastnili zkoušek. Navštěvovali však všechny sborové koncerty, měli vstup zdarma a důležité pro ně bylo členství ve spolku a s tím spojená účast na společenském životě. Mezi členy přispívajícími bylo měšťanstvo, duhovenstvo, dále pak statkáři z okolí Klatov a vlastenecky smýšlející obyvatelé města a přilehlých vsí.

---

² Text převzat ze stanov sboru.

Mužský sbor díky svému v pořadí druhému sbormistrovi Mansvetu Kličkovi často spolupracuje s ženským sborem, někdy pak i za doprovodu orchestru. Je velice pravděpodobné, že pestrost společných výstupů oslovila členy sboru a v roce 1871 byl dán podnět pro změnu stanov. Ze sboru mužského se stává sbor smíšený. Jedná se o krok dobrým směrem, výsledek společné práce je velmi kvalitní a úroveň sboru opět roste, především díky sólovým hlasům v ženských řadách. Asi nejvýznamnější postavou ženských hlasů je Marie Wollnerová.³

Od poloviny sedmdesátých let 19. století však dochází k úpadku sboru. Roztříštěnost společnosti, politické nesváry, boje o klatovskou radnici, špatná hospodářská situace - tyto všechny neblahé faktory způsobily, že jednota sboru a sboristů byla narušena. Důsledkem je pak radikální snížení aktivní členské základny a pokles umělecké úrovně sboru. V dobových záznamech sice nacházíme pokusy o mobilizaci členů, ovšem společenská situace tomu nebyla nakloněna. Ze sboru se stal spíše besední kroužek. Plných dvacet let se zmítal v nejistotě, a přestože jeho činnost nebyla pozastavena, veřejné projevy stagnovaly. V období od poloviny sedmdesátých do poloviny devadesátých let, v době útlumu činnosti, spolupůsobila na postu uměleckého vedoucího souboru šestice sbormistrů – Antonín Fafl, František Mates, Jan Ryba, Jan Schubert, Rudolf Pražský, Karel Stulík. Takto velký počet vedoucích pracovníků a jejich „spolupůsobnost“ opět dokládá názorovou roztříštěnost této dekády.

Rok 1896 znamená opětovný začátek systematické práce tělesa. Dr. Alois Mašek, místopředseda spolku, důrazně apeluje v rámci konání valné hromady na obnovení pravidelné činnosti sboru. Společenská situace dovolila, aby jeho slova padla na úrodnou půdu a rozsah práce tělesa se přiblížil šedesátým letům 19. století. Těleso v období od poloviny devadesátých let do první světové války pořádá mnoho společenských akcí, spolupracuje s pražskými a plzeňskými umělci a připomíná důležitá výročí. Při otevření klatovské sokolovny 20. 1. 1907 pořádá dokonce slavnostní akademii. Sbornistry jsou

---

³ Marie Wollnerová (1858 – 1939) patřila v mládí k sólovým hlasům Šumavanu. Po studiích na pražské konzervatoři působila jako profesionální zpěvačka v Brně, Plzni, Dortmundu, Magdeburgu, Národním divadle v Praze. Ztvárnila Krasavu v Libuši, Amneris v Aidě a další velké role.

v období 1896 – 1897 Jan Talich a v období 1897 – 1898 Vilém Kurz. V roce 1898 přijímá roli sbormistra na dlouhých 44 let Jan Janák (v tomto období spolupracují Antonín Miláček a Stanislav Toman). Nově započatou éru sborového zpívání v Klatovech přeruší však první světová válka, která nedává prostor pro kulturní vyžití. V letech 1914 – 1918 vystoupil Šumavan jen dvakrát, a to v rámci dobročinného koncertu v roce 1916 a při oslavách jubilea Národního divadla v červnu 1918. Konec první světové války dává tušit novou tvůrčí éru sboru v nově vzniklém Československu. První koncert se koná již 6. 6. 1919. Ideály obnovené činnosti však berou za své odchodem mužské části sboru do nově vzniklého tělesa v Sokole. Díky usilovné práci sbormistra Jana Janáka se však daří úskalí překonávat a sbor v roce 1921 slaví šedesáté výročí vzniku. Oba sbory, mužský a ženský, participují i nadále na společných akcích. V prosinci 1925 sbor slaví narozeniny svého čestného člena Josefa Kličky.⁴ Od roku 1926 se pak Šumavan účastní operních a operetních představení.

Nástup hospodářské krize a nacistického režimu opět těžce zasáhne členy Šumavanu, nacházíme ovšem rozdílné jednání oproti letům 1914 – 1918. Zatímco během první světové války sbor prakticky nevystupoval, období 1939 – 1945 přináší aktivní pročeskou činnost a nové nastalé poměry jako by stmelily členy v jeden celek. S počátkem války se ženský sbor opět spojí s mužským a společně svým zpěvem vlévají obyvatelstvu naději, víru a odhodlání. Koncerty ve městě i na venkově demonstují vědomí a příslušnost k národu a pomáhají tak překonat nekonečné roky válečné. Svými koncerty vzdal sbor hold Jindřichu Jindřichovi, Vítězslavu Novákovi, oslavil 70. narozeniny sbormistra Jana Janáka a pořádal večery, jejichž náplní byly skladby českých mistrů.

Konec druhé světové války a nově nabytá svoboda znamená opětovný odchod mužské části sboru do Sokola. Přesto se naplno rozvinula koncertní činnost pod taktovkou nového sbormistra Jiřího Bílka. V roce 1949 se opět vrací mužská část sboru a od tohoto roku je sbor trvale smíšeným.

Nástup komunistické moci po únoru 1948 však tvrdě zasahuje do životů jednotlivých členů a práce tělesa se stává opět o poznání náročnější. V atmosféře strachu a

---

⁴ Josef Klička je syn Mansveta Kličky. Se sborem od svého mládí úzce hudebně spolupracoval.

politického teroru však Šumavan spolu se sušickým Svatoborem uvádí Svatební košile⁵ Antonína Dvořáka, o rok později pak Stabat Mater téhož autora. Dle zápisu kroniky sboru byl tento hudební počín velmi příznivě hodnocen jak účinkujícími, tak veřejností. Sbormistr Jiří Bílek byl velmi aktivní i v následujících letech a pod jeho vedením sbor každoročně připravil nový a hodnotný program. Za zmínku stojí např. Česká píseň Bedřicha Smetany, Dvořákův Hymnus, Legendy z dýmu bramborové nati Bohuslava Martinů a mnohé další.

Politická situace donutila Šumavan, aby přešel pod zřizovatele, a proto od roku 1951 působí pod ZK ROH Šumavanu (textilní závod)⁶. Sbor od roku 1953 přešel pod ZK ROH Kozak (kožedělný závod) a Osvětovou besedou, až na dlouhá léta zakotvil roku 1971 pod Stálou divadelní scénou Klatovy, kde zůstal až do roku 2009.

V roce 1978 přebírá taktovku Drahomíra Hostýnková, v historii první sbormistryně. Šumavanské prostředí jí nebylo nikterak cizí, protože ve sboru působila coby sólová zpěvačka od roku 1946. Její příchod znamenal novou etapu v existenci sboru, omlazení členské základny a bohaté rozvinutí koncertní činnosti. V roce 1981 v rámci oslav výročí 720 let města Klatov a v roce 1984 na koncertu k Roku české hudby vystoupil s Šumavanem národní umělec Eduard Haken. Dále sbor pořádal pravidelné akce k oslavě svého založení, v roce 1990 se zúčastnil mezinárodního festivalu Pražské dny sborového zpěvu, kde se umístil ve stříbrném pásmu. Vrcholem činnosti byla účast na Festivalu sborového umění v Jihlavě, kde v tvrdé konkurenci nejlepších českých sborů získal cenu za interpretaci skladby Zdeňka Lukáše Veselá kopa.

Rok 1990 znamenal uvolnění poměrů a možnost vycestovat. Sbor získal řadu kontaktů v zahraničí a mimo jiné navštívil německý Roding, francouzské město Poligny, opakovaně družební holandské město Heemskerk a město Fiorenziolla v Itálii. Zahraniční zájezdy často ovlivňovaly rodinné prostředí sboristů a mnohé kontakty z tohoto období fungují dodnes.

Drahomíra Hostýnková působí v čele Šumavanu do roku 1999 a nutno podotknout, že na tuto etapu sborového života vzpomínají všichni s láskou v srdci.

---

⁵ Premiéra 28. 3. 1951 v Klatovech, repríza v Sušici a Nýrsku. Informace převzata z kroniky sboru.

V letech 1999 – 2001 sbor řídila Drahomíra Lhotská a v letech 2001 – 2002 Pavel Hřebec. Přes poměrně krátký čas se obě období vyznačují intenzivní prací a kvalitním nastudováním obtížných skladeb.

Roku 2002 se sbormistrovské funkce ujala Milada Bláhová, která měla bohaté zkušenosti s vedením pěveckých sborů ze svého předchozího působení v Praze. Sborová základna se opět rozrostla a Šumavan pod jejím vedením poznal díla současných autorů, natočil CD Ty klatovská věži a oslavil 145. narozeniny. Vrcholem období let 2002 – 2009 bylo provedení Stabat Mater Antonína Dvořáka spolu s domažlickým Čerchovanem a Plzeňskou filharmonií.

V roce 2009 stanul v čele sboru Jaroslav Pleticha.

Na závěr úvodního historického shrnutí je zde uveden seznam sbormistrů⁷ Šumavanu:

Petr Jirges 1861 – 1863

Mansfet Klička 1864 – 1896

Spolupůsobí:

Antonín Fafí od r. 1964

František Mates od r. 1868

Jan Ryba od r. 1868

Jan Schubert od r. 1871

Rudolf Pražský od r. 1873

---

⁶ Zkratka ZK ROH znamená Závodní klub Revolučního odborového hnutí. In ZKRATKY. ROH [online]. 2009 [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: <http://www.zkratky.cz/ROH/12389>

⁷ Seznam předsedů sboru je součástí obrazové přílohy, viz Obrázek 6 - Předsedové sboru.

In DUCHEK, Jan. PĚVECKÉ SDRUŽENÍ ŠUMAVAN, Korálkova 520/II, Klatovy. *150 let pěveckého sboru Šumavan* [DVD]. 2011.

Karel Stulík	od r. 1873
Jan Talich	1896 – 1897
Spolupůsobí:	
Emanuel Ráček	rok 1896
Vilém Kurz	1897 – 1898
Jan Janák	1898 – 1942
Spolupůsobí:	
Antonín Miláček	rok 1902
Stanislav Toman	rok 1924
Antonín Brabec	1942 – 1946
Jiří Bílek	1946 – 1978
Drahomíra Hostýnková	1978 – 1999
Drahomíra Lhotská	1999 – 2000
Pavel Hřebec	2001 – 2002
Spolupůsobí:	
Stanislav Smítka	příležitostně v rámci období 2001 - 2002
Milada Bláhová	2002 – 2009
Jaroslav Pleticha	od r. 2009

2 DRAMATURGICKÉ ZAMĚŘENÍ SBORU

Dramaturgickým zaměřením sboru rozumíme v rámci této práce nejen strohý výčet provozovaných skladeb. Text se snaží rovněž postihnout důvody výběru konkrétních titulů (politická situace ve městě, počet aktivních členů) a uvádí příklady zásadních rozhodnutí vedení spolku. Všechny tyto faktory měly vliv na charakter provozovaného repertoáru, informace o dramaturgii je tak vždy doplněna konkrétními historickými souvislostmi. Nadpis „Dramaturgické zaměření“ tak má pro potřeby této práce výrazně širší význam.

2.1 Dramaturgické zaměření sboru v počátcích existence

Období prvních deseti až patnácti let trvání sboru je charakteristické živelným vývojem, vlasteneckým nadšením, rychlým jednáním a shodou v zájmu dosažení společného cíle. Přes kolektivní názor a společné rozhodování však nacházíme ve vedení tělesa jednu výraznější osobnost, jednatele Aloise Šmilovského.

V zásadě byla uváděna díla vlastenecká, hudebně jednodušší, která však nesla závažné myšlenky, jež poukazovaly na národní symboly, tradice, na okamžiky pro český národ velmi důležité.

Notový materiál

Alois Vojtěch Šmilovský, obětavý jednatel, se staral mimo jiné o notový fond Šumavanu. Nový hudební materiál bylo možné objednávat v Praze, jednalo se ovšem z důvodu nedostatku nových titulů pouze o částečnou možnost, jak zásobit nově vzniklé těleso dostatečným počtem skladeb. Zajímavé je, že již v této době se obstarávala provozovací práva, bez kterých nebylo možné díla uvádět. Šmilovský je ovšem též autorem textů, jako např. Zábój, Píseň svobody, Šumí Labe, Kantáta na Čelakovského, Jeptiška, Zpěv vil nad vodami a další. Tyto texty pak zasílal přátelům Janu Ludevítu Procházkovi, Karlu Bendlovi a Leopoldu Zvonařovi, kteří je zhudebnili.

Energická a neutuchající činnost Šmilovského byla inspirací pro další vlastence, kteří se sami zapojili do tvorby textu nebo hudby. Václav Seidl, právník a později zemský poslanec, složil báseň My jsme bratři od Šumavy, která se po zhudebnění Petrem Jirgesem stala hymnou Šumavanu. Stala se však též inspiračním zdrojem pro Mansveta Kličku, který

použil nápěv při tvorbě pochodu pro klatovský Sokol. Je tedy patrné, že v tomto období v rámci vlasteneckého nadšení spolupracovala celá pročesky laděná kulturní fronta, a právě proto se rodící myšlenky s obdivuhodnou rychlostí převáděly do praxe. Vzájemná synergie sil dopomohla k rychlému a efektivnímu dosažení národních zájmů.

Umělecký vliv osobností

Hudební prostředí, jehož hlavním ohniskem byl právě zpěvácký spolek Šumavan, bylo v tomto období plné spolupráce a vzájemné inspirace. Jako příklad poslouží kladný profesionální vliv Leopolda Eugena Měchury na Jana Ludevíta Procházku, který byl Měchurou hudebně vzděláván. V pozdějších letech, za doby působení Procházky v Praze, naopak Měchura využíval jeho kontaktů pro své účely.⁸

Šmilovského kontakt s Leopoldem Eugenem Měchurou byl velmi přínosný pro českou národní hudbu a na jeho popud začal Měchura skládat na české texty. Výsledkem jejich spolupráce jsou např. kantáty Pohřeb na Kaňku, Štědrý den a další. Tyto skladby pak byly provozovány na pražském Žofíně roku 1874 (koncerty zde byly organizovány od roku 1872), kde se sešly čtyři stovky zpěváků a hudebníků. Celé těleso řídil Jan Ludevít Procházka a popud k nastudování skladeb dal v pořadí druhý šumavanský sbormistr, klatovský regenschori Mansvet Klička.

Koncertní příležitosti, obsah produkci

Koncertní příležitosti nově vzniklého zpěváckého spolku byly velmi pestré a nikterak lokálně vyhraněné. Ještě před schválením stanov sboru se konala První mimořádná produkce. Posluchačům se představují skladby jako např. Tři doby země české, Šumavská, Kovářská atd. (viz Obrázek 7 - Program První mimořádné produkce). Texty jsou poměrně jednoduché a přinášejí oslavný pohled na klasické české hodnoty. S kladným citovým zabarvením rovněž líčí typické obrazy české krajiny. Koncert byl proložen projevem Aloise Šmilovského a zajímavostí je, že se sbor ještě nenazývá Šumavanem, ale „Klatovským zpěváckým spolkem“. Přestože rakouské úřady značně zdržovaly schválení stanov a tím i oficiální vznik sboru, zpěváci si našli cestu, jak koncert uskutečnit.

---

⁸ ZUNA, Bohumil. *Z historie pěveckého spolku Šumavan v Klatovech*. Klatovy: Ota Čermák, 1921.

Obsah v pořadí druhého koncertu, tedy „První řádné produkce“, se nepodařilo dohledat, různé zdroje uvádějí i rozdílný den konání akce. Ovšem zachován je program „Druhé řádné produkce“ (viz Obrázek 8 - Program Druhé řádné produkce), který obsahoval hudbu i recitaci. Pro ilustraci je zde uveden kompletní program koncertu:

- 1) Pozdravení pěvcovo (hudba Václav Veitl, text Alois Šmilovský)
- 2) Břetislavův soud (romance od Věnceslava Rába)
- 3) Zrušení slibu (hudba Emil Nápravník, text Fantišek Ladislav Čelakovský)
- 4) Ovšem já rád zpívám (sólový čtverozpěv, František Pivoda)
- 5) Žežulinka (úprava lidové písně, Kašpar Knittl)
- 6) Na Prahu (hudba Věnceslav Veitl, text Josef Václav Pícek)
- 7) Pohádka o zakletém princí (Václav Crha, recitoval A. Šmilovský)
- 8) Píseň Hostýnská (sólový čtverozpěv, Hynek Voráček)
- 9) Naprej (Davorýn Jenek)

Reakce na provedení výše zmíněného programu byly velmi kladné. Vyzdvihováno bylo bezchybné pojetí recitovaného textu, pěvecký projev tělesa rovněž zaznamenal pochvalu. Témata jednotlivých skladeb se opětovně upínají k národním motivům, které představují východisko při budování české kulturní tradice vůbec. Z notových zdrojů archivu sboru z této doby lze odvodit, že díla byla po hudební stránce psána jednoduchým stylem, který po stránce harmonické využívá především základních harmonických funkcí a homofonní sazby. Rozsah hlasů z pohledu výšky tónu je v obvyklém rozpětí. Pro interpretaci skladeb byly využívány ručně psané party jednotlivých hlasů, které byly svázané do podoby zpěvníku (viz Obrázek 9 - Ukázka zpěváckého partu). Dle záznamů v archivu sboru někteří sboristé za úplaty jednotlivé party opisovali (viz Obrázek 10 - Účtenka za opis not). Jednotlivé party (zpěvníky) měli pod správou konkrétní členové, kteří je v případě ukončení spolupráce předávali dalším zpěvákům (viz Obrázek 11 - Podepsaný sborový part). Na některých zpěvnících tak nacházíme pět i více podpisů

různých majitelů. Zpěvníky musely být řádně podepsané a na hřbetu každé takové knihy bylo evidenční číslo a zařazení do hlasu.⁹

23. 4. 1864 se Šumavan spolupodílel na akademii, na které krom mužského zpěvu, recitace básní Aloise Šmilovského a Karla Jaromíra Erbena, zazněly i dva sborové tituly v podání osmnáctičlenného dívčího sboru pod vedením Mansveta Kličky. Tento počín byl velmi kladně přijat a kromě ocenění „měšťanských dívek“, které dle reakcí obyvatelstva náležitě využívají volného času, pravděpodobně byl již zde položen základní kámen myšlenky pro společnou kooperaci mužského a ženského sborového zpěvu a pro vytvoření sboru smíšeného. Spolupráce těchto dvou těles, dívčího a mužského, se pak mnohačetně opakovala.

Obsah a příležitosti pro další koncerty a akce měly v éře mužského zpěváckého sboru společného jmenovatele - vlastenecké zájmy. Obsah všech dalších koncertů, které se podařilo v rámci archivu sboru dohledat a identifikovat, byl téměř vždy totožný. Hudební složka byla laděná ve stejných barvách jako výše zmíněný program Druhé řádné produkce. Hudba byla doplněna a proložena recitací básní s národní tematikou. Mimořádnou záležitostí pak bylo pro členy sboru provedení představení „Kvasu krále Vondry XXVI“¹⁰ autora Josefa Illnera¹¹ dne 20. 2. 1868, kde se ukázalo, že Šumavan spolu se svým sbormistrem Mansvetem Kličkou jsou na tak dobré úrovni, že jsou schopni spolu s ochotníky nastudovat i kratší operu.

Příležitosti pro další hudební produkce byly například:

---

⁹ Obsazení mužského sboru: tenor 1, tenor 2, bas 1, bas 2

¹⁰ Tento divadelní titul byl velmi hojně uváděn ve třetí třetině 19. století, jedná se o groteskní operu, která se odehrává na dvoře krále Vondry, kde se za přítomnosti hostů koná slavnostní zabijačka prasete, jehož maso je ovšem tajně otráveno a nic netušícími hosty konzumováno.

In Digitální knihovna Městské knihovny v Praze. [online]. 2009 [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: http://kramerius.mlp.cz/kramerius/MShowMonograph.do;jsessionid=CFBA8776B08B534F84A946CE259A7570?id=4482&author=Illner_Josef

¹¹ Josef Illner, 27. 8. 1839 Čáslav – 6. 2. 1894 Brno, hudební kritik, skladatel, organizátor českého hudebního života v Brně. In Encyklopedie Brna. *Josef Illner* [online]. 2014 [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: http://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_osobnosti&load=5348

- koncerty v městském divadle
- hudební doprovod besed a věnečků, které sbor pořádal
- letní zábavy v zahradě restaurace Střelnice
- doprovod akcí ostatních spolků ve městě
- koncerty na klatovské radnici
- benefiční koncerty ve prospěch vdov a sirotků nebo ve prospěch obyvatel poškozených požárem v nedalekém Švihově
- účast na „Park-Festech“, akcí ve prospěch obnovy klatovského parku
- doprovod mše k výročí 1000 let příchodu Cyrila a Metoděje
- zpěv při návštěvě Františka Ladislava Riegra v roce 1866
- akce mimo Klatovy – pokládání základního kamene škol v Českých Budějovicích a ve Švihově u Klatov v roce 1868
- veřejná oslava veškerých celonárodních výročí, spolupráce s dalšími zpěváckými spolky v Horažďovicích, Sušici a Přešticích

2.2 Dramaturgické zaměření v letech 1871 – 1914

Historie sboru zaznamenává zásadní předěl s příchodem první světové války, kdy jeho činnost ustává. Zároveň období po první světové válce přináší odchod mužské části a vznik ženského sboru, tento fakt tedy bude zřejmě působit i na výběr sborového repertoáru v období meziválečném a zásadně odlišovat sbor „předválečný“ a „poválečný“. Do třetice je pak potřeba zmínit fakt, že vrcholná činnost sboru prvních padesáti let přichází až s rokem 1896.

2.2.1 Období 1871 – 1876

Jak bylo uvedeno ve výše zmíněném historickém přehledu dějin sboru, po deseti letech fungování mužského tělesa se v roce 1871 připojují ženy. Z hlediska pěveckých kvalit tělesa se zcela jistě jednalo o krok správným směrem, protože dřívější spolupráce s dívčím sborem Mansveta Kličky se osvědčila a příchodem žen v únoru roku 1871 tak přibýly do sboru i sólové hlasy, z nichž nejvýraznější osobností byla Marie Wollnerová (blíže zmíněna v úvodní kapitole 1.2).

Z hlediska repertoárového se začaly přirozeně zařazovat díla pro smíšený sbor, poměrně značně se tedy změnila hudební tvář uváděných skladeb. Z pohledu harmonické a formové stavby je i nadále využíváno jednoduchosti a základní harmonické a formotvorné práce. Z hlediska textového se rovněž navazuje na předchozí tematiku národní, jazykové prostředky jsou totožné.

V rámci archivu sboru nalézáme k období 1871 – 1876 poměrně málo informací o konkrétní podobě provozovaného repertoáru i o konkrétních akcích. Srovnáme-li množství informací, jež pojednávají o období 1861 – 1871, všimáme si značného propadu. Na vině může být pouze občasná archivace dokumentů té doby nebo velké množství spolupůsobících sbormistrů, díky němuž pravděpodobně mohl nastat jistý organizační chaos. Dalším možným vysvětlením je fakt, že počátek let sedmdesátých může předznamenávat blížící se národnostní rozpory a diferenciaci společnosti, s čímž úzce souvisí pravděpodobná liknavost v přístupu k jednotnému sborovému životu a postupný útlum, který od poloviny sedmdesátých let přichází v plné síle. Publikace *Z historie pěveckého spolku Šumavan v Klatovech*¹² si do poloviny sedmdesátých let všimá jediné hudební akce, která se konala 11. listopadu 1976. Jedná se o koncert k patnáctiletému výročí trvání spolku. Výroční koncert je hodnocen průměrně a je poukazováno na zásadní pokles úrovně.¹³

---

¹² ZUNA, Bohumil. *Z historie pěveckého spolku Šumavan v Klatovech*. Klatovy: Ota Čermák, 1921.

¹³ Díky výše zmíněné publikaci je možné zrekonstruovat program večera: 1. Overtura ze slovanských písní od Antonína Emila Tittla. 2. Proslov. 3. Mandolinetta pro smíšený sbor, upravil Karel Bendl. 4. O stvoření města Klatov – humoristické čtení, čte JUDr. August Nevšimal. 5. Směs z národních písní od Karla Slavíka. 6. Sólový čtverozpěv od Karla Bendla. 7. Křížáci na moři od Françoise Bazina.

2.2.2 Období 1876 – 1896

Jak již bylo psáno v první kapitole, dvě desítky let trvalo, než se Šumavan vyrovnal s národnostními rozpory a než se opětovně stal jednotným, jak hudebně, tak názorově. Roky 1876 – 1896 sice neznamenal úplné přerušování činnosti sboru, ovšem vlastní produkce byly velmi ojedinělé a měly charakter spíše besední a komorní. Komorní z hlediska počtu zpěváků i diváků. Paralelně s Šumavanem fungovaly spolky v Měšťanské besedě a v rámci Literární jednoty, tvořily se i další pěvecké kroužky, jejichž vedoucími byli místní politici a právě absence jednoty byla hlavní příčinou úpadku činnosti. Důkazem názorové roztržitosti je i velký počet spolupůsobících sbormistrů tohoto období.

Přes veškeré nepohodlí, jež přinášela politicko-hospodářská situace, zaznamenáváme komorní koncert k padesátiletému výročí české hymny Kde domov můj. Druhý pokus o znovuoživení činnosti proběhl v roce 1889, ovšem lokální názorová situace ještě nebyla optimální a aktivní činnost sboru nedoznala dlouhodobějšího přesahu. Konkretizace obsahu nebo počtu hudebních produkcí není možná, protože archiv sboru nemá k tomuto období patřičné záznamy. Žádnou konkrétní stopu nepřinášejí ani zprávy z dobových novin, které pouze dvakrát zaznamenávají svolání směrem k přátelům hudby ve městě, jehož cílem byla obnova sboru v původním rozsahu.

2.2.3 Období 1896 – 1914

Valná hromada Šumavanu ze dne 30. 10. 1896 svolává všechny členy sboru a starosta Klatov a zároveň místopředseda spolku MUDr. Alois Mašek započíná novou, úspěšnou éru sboru ostrou výtkou k uplynulým dvaceti letům pseudoexistence a odhodláním k systematické práci tělesa. A skutečně, v krátké době se daří rozvinout činnost naplno, sbor staví na původních repertoárových základech a přináší i mnoho nového. Především se daří spolupráce napříč názorovým a politickým spektrem.

Notový materiál

Množství titulů, které byly k dispozici smíšenému pěveckému sboru k provozování, se na počátku 20. století značně lišilo od počátku 60. let 19. století. V nabídce se totiž objevila kvalitní velká díla současných skladatelů, která lákala k nastudování. Rovněž množství děl bylo mnohonásobně větší a dostupnost též mnohem jednodušší.

Z hlediska hudebního charakteru uváděných děl se repertoár sboru dělí do dvou velkých skupin. Šumavan má k dispozici jednak původní díla, která uváděl na přelomu šedesátých a sedmdesátých let 19. století od skladatelů, jež jsou většinou spřízněni s městem Klatovy. Skladby jsou jednoduššího charakteru a menšího rozsahu, texty vlastenecky laděné. Tento typ děl je hojně uváděn až do období druhé světové války. V rámci období let 1896 – 1914 se nejvíce zpívali autoři: Josef Klička, Pavel Křížkovský, Leopold Eugen Měchura, Karel Bendl, Jan Janák, František Picka, Bedřich Smetana.

Druhou skupinou autorů, jejichž díla čím dál častěji zaznívala, byli autoři moderní. Ruku v ruce s výběrem děl těchto autorů šla i vzrůstající náročnost a závažnost titulů, na jejichž interpretaci musel sbor patřičně vyvrát. Mimo jiné jsou zde zařazeny i skladby liturgické a duchovní. Protože však některé kompozice byly, i přes dobrou úroveň, nad rámec schopností sboru, bývaly uváděny alespoň některé části. Na kompletní uvedení si pak sbor musel počkat až do dvacátých let dvacátého století. Druhá část repertoáru tak zahrnuje díla, jako např.:

Antonín Dvořák:	Stabat mater (části Eja Mater, Virgo virginum)
	Moravské dvojzpěvy
	Svatební košile (výběr)
	Rusalka (výběr)
Zdeněk Fibich:	Jarní romance
Bedřich Smetana:	Prodaná nevěsta (sbor venkovanů, árie Mařenky a další výběr)
	Hubička (výběr)
	Dalibor (výběr)

Koncertní příležitosti, obsah produkcí

Velkým počinem zcela jistě bylo zakoupení klavíru, který si Šumavan pořídil v roce 1897. Zajímavostí je fakt, že piano bylo propůjčováno ostatním spolkům a velmi často stěhováno např. do klatovské sokolovny (viz Obrázek 12 - Žádost o zapůjčení sborového

piana). Veškerý proces probíhal za úplatu. Zázemí pro zkoušky sboru bylo takřka ideální, protože za drobný finanční obnos měl Šumavan k dispozici místnost na klatovské radnici.

Koncertní příležitosti byly pestrého charakteru a v zásadě kopírovaly a dále rozvíjely kulturní život předchozího období. Sbor se opět stal jednak účastníkem mnoha společenských událostí, zároveň však stál u zrodu velkého počtu hudebních počinů a v roli iniciátora přivedl do Klatov mnoho osobností s celonárodní působností. Z dlouhého seznamu akcí je proto možné uvést jen ty nejzajímavější a nejzásadnější:

- 2. 5. 1897 – první samostatný koncert po dlouholeté odmlce
- 24. 4. 1898 – sbor uspořádal koncert Českého kvarteta¹⁴,
- 17. 9. 1899 koncert Jana Kubelíka
- organizace oslavy výročí Františka Palackého dne 25. 6. 1898
- zpěv při odhalení desky MUDr. Karlu Slavoji Amerlingovi¹⁵ dne 1. 7. 1899
- pořádání koncertu ve prospěch opravy děkanského kostela v Klatovech dne 19. 5. 1901
- koncert k oslavě 60. narozenin Antonína Dvořáka dne 25. 3. 1902, na housle hrál Václav Talich¹⁶

---

¹⁴ České kvarteto je prvním profesionálním komorním seskupením. Zakládajícími členy kvarteta byli: Karel Hoffmann (první housle), Josef Suk (druhé housle), Oskar Nedbal (viola), Otto Berger (violoncello). In České kvarteto. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A9_kvarteto

¹⁵ Karel Slavoj Amerling (1807 – 1884), český pedagog, spisovatel, filozof. In Karel Slavoj Amerling. *Kdo byl kdo v našich dějinách* [online]. [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: <http://www.libri.cz/databaze/kdo18/search.php?zp=9&name=AMERLING+KAREL+SLAVOJ>

¹⁶ Václav Talich (1883 – 1961), český dirigent a hudební pedagog. In Václav Talich. *Kdo byl kdo v našich dějinách* [online]. [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: <http://www.libri.cz/databaze/kdo20/search.php?zp=5&name=TALICH+V%C1CLAV>

- 20. 12. 1903 uspořádání koncertu k výročí 100. narození Leopolda Eugena Měchury¹⁷, uvedena skladba Štědrý den
- 20. 1. 1907 Šumavan zpěvem doprovází otevření klatovské sokolovny
- 15. 6. a 16. 6. 1907 pořádal v klatovské sokolovně Třetí sjezd pěvecké župy Pallovy¹⁸ (viz Obrázek 13 - Třetí sjezd pěvecké župy Pallovy)
- 9. 5. 1909 uspořádání koncertu Plzeňského tria¹⁹
- 21. 11. 1909 vzpomínkový koncert k výročí 25 let od úmrtí Bedřicha Smetany
- 6. 9. 1912 Šumavan uspořádal hudební akademii k výročí 100 let od založení klatovského gymnázia
- sbor dále pořádá benefiční akce a je přítomen všem významným výročím, které mají lokální i národní charakter

Období první světové války přináší bohužel ochlazení nadšení prvních patnácti let dvacátého století. V období let 1914 – 1918 sbor vystoupil pouze dvakrát, při těžce akci 18. 8. 1916 a 30. 10. 1916, kdy působil jako host při koncertech Červeného kříže a v roce 1918 při oslavách výročí Národního divadla. Někteří členové se pak individuálně zapojili do zpěvu při mši v den sv. Václava v roce 1918, ovšem ne pod hlavičkou sboru.

---

¹⁷ Leopold Eugen Měchura (1804 – 1870), autor písní, kantát, oper, melodramů a orchestrálních skladeb. In Leopold Eugen Měchura. *Český hudební slovník osob a institucí* [online]. [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=658

¹⁸ Pěvecká župa plzeňská – Pallova sdružovala pěvecké sbory západočeského kraje v letech 1898 – 1948. In PĚVECKÁ ŽUPA PALLOVA. *IV. Pěvecká župa plzeňská - Pallova*. Plzeň Na Roudné: V. Bogner, 1948.

¹⁹ Plzeňské trio působil ve složení: Norbert Kubát, Jan Talich, Lumír Sychra. In Norbert Kubát. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Norbert_Kub%C3%A1t_\(skladatel\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Norbert_Kub%C3%A1t_(skladatel))

Zajímavý je zcela nepochybně fakt, že v archivu sboru sice nacházíme mnoho pozvánek k účasti na různých akcích, příloha kroniky je obsáhlejší než v některých letech předválečných. Ve všech případech se však jedná o pozvánky na koncerty či společenské události jiných sborů z blízkého i vzdáleného okolí. Evidujeme rovněž mnoho nabídek ke spolupráci (viz Obrázek 14 - Nabídka koncertní spolupráce, rok 1914). Na první pohled se zdá, že první světová válka zasáhla klatovské pěvecké těleso a způsobila nechuť nebo neochotu zpívat, přestože by taková činnost byla zcela jistě ve válečných letech povzbuzující. Důvody absence zpěvu zpěváckého spolku Šumavan byly čistě lokální a souvisely s vojenským vedením města, které kulturní akce nařizovalo nebo naopak zakazovalo. Takový zákaz se týkal i Šumavanu a jeho pěvecké iniciativy. Písňe Kde domov můj, Svatý Václave nebo Utonulá Pavla Křížkovského byly zakázány z důvodu nevhodného textu a přílišné popularity, sboru tedy nezbývalo mnoho možností, jak své pěvecké ambice uplatnit v praxi.

2.3 Dramaturgické zaměření v letech 1918 – 1939

Společenská situace

Konec první světové války a vznik Československa dávají naděje na zlepšení poměrů a členové sboru v čele se sbormistrem Janem Janákem doufají, že spolek naplno obnoví předválečnou činnost. Bohužel počátek nově nabyté svobody přináší odchod mužského sboru do čerstvě vytvořeného pěveckého kroužku Sokola a před Šumavanem stojí další výzva v podobě definování podoby sboru a repertoáru pro roky příští. Především díky Janu Janákovi se sbor vydává cestou spolupráce a přes absenci mužské části sboru může díky kooperaci se spolkem Sokola uvádět i sbory smíšené.

Jakkoliv se zdá meziválečné období klidné, z hlediska řízení sboru stojí před managementem Šumavanu zásadní výzvy. Období dvacátých let se nese ve znamení spolupráce, uvádění velkého množství děl a relativně stabilní členské základny. Třicátá léta však přinášejí poměrně značný pokles aktivní účasti na životě tělesa a sboru opět hrozí útlum činnosti (viz Obrázek 15 - Seznam účastníků valné hromady sboru 21. 5. 1930). Dříve docházkou a aktivitou nadprůměrní členové nyní zanedbávají spolkový život a v duchu obecného klimatu doby dávají přednost jiným prioritám. Nejedná se o individuální

záležitost jednotlivých členů sboru, ale o systémový problém, jež naznačuje zásadní změnu ve společnosti. Vedení sboru však přistupuje k nastalé situaci proaktivně a v zájmu ozdravení členské základny přijímá následující opatření:

- ústně i písemně (časopis Šumavan) vyzývá řádné členy k docházce na zkoušky sboru a k účasti na společných akcích
- členové aktivní, kteří neprojevili zájem o nápravu, byli přeřazeni do členů přispívajících a neměli tudíž právo se zpěvácky účastnit zkoušek a koncertů
- sbormistr Janák prostřednictvím dopisu, který je adresován pěveckému kroužku Sokola, vyzývá mužský sbor k návratu do Šumavanu (viz Obrázek 16 - Získání nových členů, zápis v kronice sboru)
- aktivně jsou vyhledáváni potencionální zájemci o sborový zpěv v řadách obyvatel Klatov, k tomuto účelu je rovněž využíván místní tisk

K zásadnímu zlepšení však nedošlo, na druhou stranu skalní příznivci a kmenoví členové Šumavan udrželi při životě a viditelný úpadek nenastal, přestože řádného členstva ubylo.

Důležitou otázkou při organizaci sborového života je zkušebna. Třicátá léta přinášejí i změnu poměrů na klatovské radnici – místo zkušebny sboru je místnost využívána jako sklad a Šumavan tak musí hledat náhradní prostory. Přechodným útočištěm se stává nejprve dívčí a posléze chlapecká škola. Tyto prostory jsou značně nevyhovující a dochází k častým přesunům v rámci budov, což vyvolává atmosféru nevole ve sboru. Častou změnou zkušeben trpí též kromě archivu sboru i klavír, který je krom jiných míst doslova odložen ve „verandě“ restaurace Beseda (viz Obrázek 17 - Výborová schůze 21. 5. 1940, zápis v kronice sboru).

Z hlediska pořádání kulturních akcí ve městě zaznamenáváme z několika zápisů výboru sboru informace, že výbor jako takový řídil i ostatní kulturní akce ve městě, krom manažerských záležitostí samotného Šumavanu měl v pravomoci i širší působnost. Několikrát se totiž setkáváme s prosbou formou dopisu o uspořádání koncertu různých těles z celého Československa. Výbor sboru pak vždy posoudil vhodnost navrhovaného termínu, finanční situaci a případnou kolizi s termíny vlastními a odpověděl žadatelům, zdali koncert doporučuje, za jakých podmínek a zaslal též připomínky k organizačnímu provedení zamýšlené akce. Jistým způsobem tak koordinoval kulturní dění ve městě a

doporučoval nebo nedoporučoval uskutečnění plánovaných akcí. Korespondence se subjekty z vnějšku je pečlivě zaznamenána v Knize dopisů došlých a odeslaných (viz Obrázek 18 - Kniha dopisů) a lze z ní přehledně zjistit velkou intenzitu písemné komunikace s různými institucemi, nejen vnějšími, ale i městskými (městský úřad, Sokol, Měšťanská beseda atd.). Přestože činnost pěveckého sboru nevzrůstala, spolek fungoval prostřednictvím výboru v nezměněné podobě a dále rozvíjel svoji činnost.

Koncertní příležitosti, obsah produkcí

Dvacátá léta dvacátého století představují z hlediska uváděného repertoáru zásadní změnu, protože se již neomezují na uvádění pouhých částí velkých skladeb, nýbrž přinášejí nastudování děl kompletních. Krom spojení mužského sboru Sokola a ženského ze Šumavanu spolupracuje vedení sboru rovněž se sušickým Svatoborem.

Nově nastoupivší svoboda je oslavena sborovým zpěvem dne 3. 6. 1919 a k výročí vzniku republiky pořádá Šumavan dne 18. 10. 1919 slavnostní akademii. Dalšími zásadními hudebními počiny tohoto období jsou:

- červen 1921 – oslava 60. výročí založení sboru
- 3. 6. 1922 – uvedení Svatebních košilí Antonína Dvořáka (viz Obrázek 19 - Svatební košile (plakát))
- prosinec 1925 – koncert k 70. narozeninám čestného člena sboru Josefa Kličky
- červen 1928 – koncert k výročí 10 let Československa (viz Obrázek 20 - koncert k výročí 10 let Československa (plakát) a Obrázek 21 - koncert k výročí 10 let Československa (program))
- 18. 12. 1929 – koncert k oslavě památky A. Dvořáka a k poctě B. Foerstra, Klatovy
- 22. 4. 1930 – koncert k výročí 60. let hudebního skladatele Vítězslava Nováka
- spoluúčinkování na operních a operetních představeních – Cikánský baron (1926), V studni (1928), Bastien a Bastiena (1928), Prodaná nevěsta (1929) a další

- pravidelné konání sjezdů plzeňské Župy Pallovy: 10. 5. 1931 v Plzni (500 účinkujících), 11. 5. 1933 v Rokycanech, roku 1935 v Přešticích, 14. 6. 1936 v Domažlicích k oslavě 60. narozenin Jindřicha Jindřicha, roku 1937 v Plzni (350 účinkujících)
- 6. 3. 1932 koncert k oslavě 82 let T. G. Masaryka, 14. 12. 1935 koncert u příležitosti oslav 80. narozenin Josefa Kličky
- 2. 6. a 3. 6. 1936 uvedení opery K. Bendla Starý ženich, v Klatovech

Koncerty, jež byly pořádány spolkem Šumavan, řídil vždy Jan Janák. U župních koncertů nacházíme u jednotlivých děl připsána jména: Fikrle, Flégl, Horníková, Vlček, Kumpera, Suda, Kubát. Jedná se o sbormistry ostatních sborů plzeňské Župy Pallovy a jejich četnost a různorodost je důkazem bezproblémové spolupráce a participace na společných hudebních akcích.

Z hlediska autorů repertoáru vévodí v tomto období následující jména: J. B. Foerster (např. skladby Chlív svůj dobývám, Velké, širé, rodné lány, Ach, mraze, mraze, Červánky, Trikolora, Oráč a další), A. Dvořák (Slavnostní zpěv, Hymna čes. rolnictva), J. Křička (Slovenčina), J. Janák (skladba T. G. Masarykovi), Jindřich Jindřich, (Čerchovu, Huž vás vopúšťím, Hop-hyj, Rci, kterak stát se může, Šecky mý družičky, Jaká se, má mjilá, Já si tě nevemu, Čerchovu, Bitva u Domažlic), J. Klička (Zlatý prestol, Pověz mi, Oči, 28. říjen 1918, Co na nebi je hvězdíček, Pantáta ze mlýna, Balada o české hudbě).

Náměty jednotlivých skladeb, jak už napovídají jejich názvy, vycházejí z lidového prostředí (Já si tě nevemu atp.), z regionálních témat (např. Čerchovu) nebo řeší látku celonárodní (28. říjen 1918). Obecně je kladen důraz na domácí hodnoty, na tradiční tematiku problémů nebo tužeb celého národa a není samozřejmě vynechán obraz T. G. Masaryka, prezidenta osvoboditele, jehož postava symbolizuje hrdost českého národa v dobách prvorepublikových.

2.4 Dramaturgické zaměření v letech 1939 – 1945

Společenské prostředí

Období druhé světové války prožívá sbor ve zcela jiném duchu než roky 1914 – 1918. Po zrušení pěveckého spolku v rámci Sokola se navrací mužský sbor do Šumavanu a sbor opět působí jako smíšený. Činnost mužského sboru v rámci Sokola byla nejprve terčem kritiky Župy Pallovy z důvodu pořádání jiných než sokolských akcí. Po zastavení jeho práce pak byl Šumavan župou písemně požádán o oslovení členů nyní již bývalého sokolského spolku a jejich přijetí do Šumavanu. Sbor rád vyhověl, protože tak již před příchodem této písemné žádosti fakticky učinil.

Válečné doby však znamenají opětovně liknavý přístup aktivní členské základny spolku a sbor není nikterak početně silný. Neblaze se též podepisuje výměna většiny členů výboru a výměna sbormistrů – Jana Janáka nahrazuje Antonín Brabec. Činnost však přes všechny obtíže, na rozdíl od doby první světové války, neustává. Třebaže v komorním složení, sbor koná mnoho akcí na podporu národního smýšlení, účastní se sborových setkání a jeho činnost je dokonce podporována státními penězi (viz Obrázek 22 - Informace o podpoře Ministerstva lidové osvěty, rok 1943, kronika sboru).

Se vznikem hudební školy v Klatovech sbor konečně vyřeší i vleklé problémy se zkušebnou, kterou bezplatně získává v rámci třídy pro výuku hudební teorie. Rovněž bezplatná je i péče o sborový klavír, jenž je v této třídě umístěn a dle potřeby dáván k dispozici hudební škole. Toto zázemí lze kvalifikovat jako naprosto vyhovující (viz Obrázek 23 a Obrázek 24 - Šumavan získává zkušebnu v hudební škole (2. část), záznam v kronice).

Nelehká rozhodnutí činil výbor spolku v obdobích válečných, protože musel reagovat na vývoj událostí ve městě v době války i těsně po ní. Jako příklad poslouží případ Josefa Stulíka, který byl zbaven členství ve sboru, přes nevoli výboru, dne 30. 4. 1943 z důvodu zatčení gestapem (viz Obrázek 25 - Záznam o zbavení členství Josefa Stulíka, kronika sboru). 9. 5. 1945 pak byl ze spolku vyloučen Stanislav Zuna, soudce a předseda Šumavanu a 11. 5. 1945 Oldřich Hess (viz Obrázek 26 - Záznam o zbavení členství Stanislava Zuny, kronika sboru a Obrázek 27 - Záznam o zbavení členství Oldřicha Hesse, kronika sboru). Tyto kroky měly pravděpodobně politický podtext a provedení spolku nebylo zcela jednoduché výše zmíněné případy řešit. Zatčení Oldřicha Hesse

mělo ještě jeden důležitý dopad na život spolku. V zásuvce jeho stolu na městském soudu měl sbor uložen vkladní knížku. Kancelář i stůl byly po jeho zatčení zapečetěny a vkladní knížka tak byla po dlouhou dobu nedostupná.²⁰

Sbor utrpěl během druhé světové války ztráty členů, které nebyly způsobeny odchodem ze sboru a přerušením účasti na sborovém zpívání z vlastní vůle. Josef Janata byl zatčen v listopadu 1942 klatovským gestapem a rok vězněn. Po roce v klatovském žaláři byl převezzen do Prahy na Pankrác a zde na následky nacistického mučení dne 27. 1. 1944 zemřel. Výše zmíněný Jaroslav Stulík byl zatčen v dubnu 1943 a vězněn v Klatovech, Terezíně, Golnově a Drážďanech, kde byl popraven dne 6. 12. 1944. Mnozí další členové pak byli nuceni k práci v Německu a na jiných místech nacistického teritoria. Konkrétní příklady obětí řádění nacistického živlu jsou důkazem toho, že i pěvecký sbor byl pod drobnohledem tehdejšího uzurpátora svobody a o to větší cenu má nepřerušovaná činnost tělesa v období války.

Koncertní příležitosti, obsah produkcí

Jak již bylo zmíněno, na rozdíl od období první světové války, byly společenské poměry jiné a Šumavan ve své činnosti v období nacistické nadvlády neustal. Lid poznal v období První republiky svobodu, které se jen těžko vzdával. Na místě tedy nebyla pasivita, nýbrž aktivní posilování národního uvědomění a národní identity. Sbor prostřednictvím koncertu oslavil 70. narozeniny sbormistra Janáka, vzdal též hold Jindřichu Jindřichovi, pořádal koncerty ve městě i na venkově, jejichž obsahem byla díla českých mistrů. Snažil se tak pomoci obyvatelstvu v nelehkém období a svým způsobem tak prováděl odboj proti německému živlu, byť nepřímý.

Konkrétní příklady uskutečněných akcí demonstrují odhodlání spolku podporovat národní smýšlení. Velmi častá je pak v období druhé světové války spolupráce i nad rámec župních koncertů. Je patrné, že se pěvecká obec dokázala v nelehkém období nacistické nadvlády semknout:

---

²⁰ Informace pochází z kroniky sboru.

- 22. 2. 1940 se konal koncert Šumavanu spolu s pěveckým kroužkem Sokola a přeštickým spolkem Skála v Klatovech. Mimo jiné uvedeny skladby Josefa Kličky Co na nebi je hvězdiček, Pantáta ze mlýna; od Jindřicha Jindřicha Och, mámo, Šecky mý družičky
- 9. 5. 1940 byl uspořádán Jindřichův večer (spoluúčinkuje pěv. kroužek Sokola). Uvedeny skladby J. Jindřicha Vlasti, Jasmínu květy a další
- 13. 5. 1940 konán v arciděkanském kostele v Klatovech Koncert duchovní hudby. Z důvodu nedostatku času na nácvik uvedeny pouze dvě části Stabat Mater A. Dvořáka Virgo virginum a Eja mater; dále pak L. E. Měchura: In omnia die – sbor za doprovodu smyčcového kvarteta
- 16. 5. 1940 pořádán Koncert ze skladeb autorů kraje klatovského – zde uváděna díla J. Kličky, J. Janáka a Stanislava Tomana
- 5. 6. 1941 uspořádán koncert k 70. narozeninám Jana Janáka (viz Obrázek 28 - Šumavan v roce 1940 (sbormistr Jan Janák uprostřed)), uváděny Janákovy autorské skladby, tentýž program (viz Obrázek 29 - Program koncertu 5. 6. 1941) je pak reprodukován při vzpomínkovém večeru na Jana Janáka 16. 11. 1942
- 25. 5. 1945 je uspořádán první koncert nového sbormistra Antonína Brabce. Repertoár vychází z práce sboru v předchozích letech, doplněn je o tituly B. Smetany
- 25. 12. 1945 pořádá Šumavan ve svobodném vánočním období koncert, na němž zaznívají koledy v podání sboru i sólových hlasů. Koncert se koná v budově městské radnice a je přenášén zvukovou technikou na náměstí.
- Období druhé světové války nepřerušilo pravidelné sjezdy Pěvecké župy Pallovy. Konaly se 11. 5. 1941 v Plzni (uvedeno kompletní Stabat mater A. Dvořáka, řídil prof. Bartovský) a v roce 1944 taktéž v Plzni (uvedena především Foerstrova díla). Důležité je podotknout, že pěvci chápali uvedení Stabat Mater symbolicky, protože jako trpící matku chápou českou vlast.

Náměty skladeb, stejně jako jejich koncertní využití, se shodují s předchozím obdobím předválečným, ovšem jejich konkrétní význam pro danou situaci byl zcela jistě dokreslen autentickou atmosférou doby a okamžiku, kulturou sboru a zastoupením publika.

Kromě oficiálních koncertů, jejichž profil je uveden v kronice sboru, existovaly během druhé světové války ještě hudební akce spontánního charakteru. Tyto hudební nahodilosti se nekonaly pod hlavičkou sboru, měly ráz osobní iniciativy. Dokumenty četnické stanice v Klatovech²¹ zachycují postoje místního obyvatelstva v Klatovech v období různých výročí, jež byly důležité z hlediska českého národa. Jako příklad slouží datum 28. 10. V tento den roku 1942 se uskutečnilo na klatovském náměstí poklidné shromáždění lidí, které zazpívalo píseň Kde domov můj a poté se pokojně rozešlo. Četníci celé akci jen dozorovali a dle popisu celé situace mělo vše důstojnou a poklidnou úroveň. Podobná shromáždění se konala často a vzhledem k předpokladu, že členové Šumavanu se osobně účastnili oficiálních koncertů k nejrůznějším výročím, byli pravděpodobně účastní i neoficiálních akcí tohoto typu.

V období let 1939 – 1945 pozorujeme značné opakování titulů, které převažuje oproti nácvičce nových skladeb v poměru cca 4:1. Výsledný poměr je zcela jistě způsoben problematickou situací válečné doby a do jisté míry zřejmě i omezeným výběrem vhodných titulů.

Po úmrtí sbormistra Jana Janáka (viz Obrázek 30 - Dopis Jindřicha Jindřicha) se činnost Šumavanu evidentně pozastavuje, četnost koncertů je výrazně menší. Výše zmíněné problémy s aktivní účastí na sborovém životě a výměna takřka všech členů výboru přinesla novému sbormistru Antonínu Brabcovi (viz Obrázek 31 - Pohřeb Jana Janáka (na fotografii budoucí sbormistři Antonín Brabec – čtvrtý zprava a Jiří Bílek – třetí zprava)) nejjeden podnět k řešení poměrně závažné situace. Dle zápisu z valné hromady ze dne 4. 2. 1946 byl dalším důvodem menšího počtu akcí po smrti Jana Janáka zákaz ze strany nacistického vedení města. Zmiňované personální nejistoty byly zažehnány s nástupem sbormistra Jiřího Bílka v roce 1946 a koncem druhé světové války, kdy se opět výrazně pozvedla úroveň spolku.

---

²¹ Kopie četnických dokumentů uloženy v soukromém archivu mjr. Jana Kotíka, emeritního pracovníka Obvodního oddělení Klatovy Policie České republiky.

2.5 Poválečná situace, období 1945 – 1946

Pováleční konsolidace

První řádná schůze výboru Šumavanu v nově osvobozené vlasti se konala dne 23. 5. 1945. Místopředsedkyně Alena Kšandová přivítala členy vedení spolku následujícími slovy:

Zahajuji první schůzi v naší osvobozené vlasti a vítám vás ještě jednou co nejsrdečněji. Zpívali jsme stále, nebáli jsme se buditi cit lásky k vlasti ani v dobách nejtěžších. Po celých šest let až do dnů převratových, kdy hrdlo se nám často velkým žalem svíralo nad utrpením nejen rodin vlastních, ale celého národa.

Tím radostněji s největší láskou budeme zpívati nyní, kdy národ náš je od našeho největšího nepřítele osvobozen a my jsme svobodni – jsme zase šťastni.

Dokažme, že vážíme si drahého odkazu našich slavných předků – naší národní písně a nesme to krásné heslo „Zpěvem k srdci – srdcem k vlasti. Stále výš a dál, aby ten náš vroucí zpěv zněl a pěstoval se všude i v té nezapadlejší vísce.

Volám z vroucí duše: Sláva našemu panu prezidentu Budovateli – doktoru Edvardu Benešovi, našim osvoboditelům a zdar naší Československé republice.²²

Společenská situace

Poválečné období však nebylo zdaleka idylické, jak by se mohlo z úvodní řeči zdát. Přestože optimistická slova zcela jistě dodala zpěváckému spolku novou energii, při jeho vedení čekalo představitele nejedno úskalí, které přinesla nově nastoupivší éra. Problémy a negativní zprávy však představovaly i příležitost některé záležitosti změnit a přinést tak zlepšení činnosti sboru. Zde jsou uvedeny některé novinky:

- Zásadní změnou při organizaci spolku, který byl v dobách předválečných kulturním centrem sám o sobě, je zřízení kulturního odboru v rámci národního výboru. Při pořádání kulturních akcí je tedy potřeba kooperace s nově vzniklou institucí.

---

²² Text čerpán z kroniky sboru

- Ministr školství Zdeněk Nejedlý zavedl povinnou registraci všech pěveckých sborů.
- Na popud ústředí sborů byl proveden pokus o sloučení pěveckých sborů v Klatovech, a to Šumavanu, sokolského kroužku a Volného zpěváckého sdružení. Vedení Šumavanu usilovalo o sloučení právě pod jménem „Šumavan“, jako důvody uvádělo historickou linii a nepřerušenu činnost spolku od roku 1861. Ke sloučení spolků však nikdy nedošlo.
- Vedení Šumavanu musí čelit problémům s členskou základnou, která se významně snižuje z důvodu stěhování obyvatel do pohraničí, otevření vysokých škol a s tím spojeným opětovným zahájením studia nebo nástupem členů výboru do vojenské služby. Vedení hledá nové členy v rámci jiných organizací, a to ve Svazu mládeže a ve skautských oddílech.²³
- Kulturní komise ROH²⁴ a všechny kulturní složky ve městě volají po vytvoření kulturního centra, které by sdružovalo hudební školu ve městě, sborový zpěv, loutkové divadlo, klubovnu pro pracující a další.
- Výbor Šumavanu se znovu zabývá otázkou vyloučených členů Hesse a Zuny. Podotýká, že dřívější rozhodnutí mohlo být unáhlené a jedná se o možnosti přijmout vyloučené členy zpět pod křídla spolku. Rozhodnutí je však oddáleno a bude vázáno na rozhodnutí soudu.
- Druhým sbormistrem sboru se stává Jiří Bílek, který pak převezme sbor v roce 1946. Ten má ke konci roku 29 aktivních členek, 8 sester a 18 bratrů přispívajících.²⁵

---

²³ Nedostatek dorostu a nových členů zaznamenávají i plzeňské sbory, které zároveň řeší problém, kde pořádat kulturní akce, protože Měšťanská beseda v Plzni má plnit funkci politického centra – informace zapsána v kronice sboru.

²⁴ ROH – Revoluční odborové hnutí. Monopolní odborová organizace, založena 1938. In Revoluční odborové hnutí. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Revolu%C4%8Dn%C3%AD_odborov%C3%A9_hnut%C3%AD

²⁵ Oslovení „bratr“ a „sestra“ nahradilo počátkem 20. století dřívější oslovení „spoluoud“.

Z pohledu vedení tělesa se jedná o dobu s rychlými změnami a s novými situacemi, na které bylo potřeba reagovat, protože poválečná společnost se zásadně měnila a přinášela potřebu nových cílů, kterých chtěla dosáhnout. Měnily se i názory a pohledy na jednotlivé skutečnosti a většinou se tříbily k větší dokonalosti. Na prvním místě však byla vždy zdůrazňována potřeba zdárného pokračování ve sborové práci.

2.6 Dramaturgické zaměření v letech 1946 – 1978

Společenská situace

Nástup Jiřího Bílka do funkce sbormistra přináší zcela jistě nové, svěží odhodlání do společné práce. Druhá polovina 50. let probíhá ve znamení postupného růstu členské základny sboru. Po dokončení právnických studií Jiřího Bílka, jeho návratu z vojenské služby a stabilizaci sboru obecně začíná úspěšnou éru budoucích tří desetiletí. Usilováno je o moderní repertoár, který by se dokázal přiblížit širokým vrstvám lidu.

Poměrně zajímavým fenoménem je vlastní vedení spolku Šumavan, které v níže nastíněné podobě fungovalo od založení sboru, ovšem jeho síla a oddělenost výboru od kulturní části spolku se projevila naplno až v dobách druhé světové války a v období poválečném. Výbor pracoval identicky jako v jiných spolcích, měl volené zástupce, jednal zpravidla čtyřikrát až pětkrát ročně a organizoval též valnou hromadu sboru, která se konala vždy v únoru/březnu. Fungoval ovšem relativně nezávisle na kulturní části spolku, tedy na vlastním pěveckém sboru. Vedl četnou korespondenci s ostatními spolky, přijímal zásadní rozhodnutí (vyloučení členů, financování, nábor nových členů), kooperoval s ostatními kulturními složkami ve městě a určoval, kde sbor bude nebo nebude účinkovat. Zajišťoval oficiální postoje celého spolku a vedl účetnictví. V dobách po květnu 1945 zajišťoval potřebnou politickou spolupráci provádění nových nařízení.

Přestože sbor jakožto pěvecké těleso byl po dobu historie buď smíšeným, mužským nebo ženským, výbor byl vždy složen z mužů i žen, ač se díky rozdílným společenským podmínkám nemohli vždy všichni členové účastnit konkrétní hudební práce v tělese. Výborových schůzí se účastnil i sbormistr /sbormistři.

Pěvecký sbor pak bylo těleso úzce provázané s vedením spolku a prakticky provádělo pokyny výboru, který zajišťoval organizační záležitosti koncertních akcí. Z hlediska sbormistrovského vedení neměl sbor vždy jednoho dirigenta. Určený byl hlavní dirigent, jemuž velmi často pomáhali hudebně aktivní členové sboru nebo externí spolupracovníci²⁶. Členové mužského a ženského sboru nacvičovali většinu času odděleně (prováděli i samostatná hudební čísla) a na společných zkouškách se setkali v počtu asi třetiny ze všech konaných zkoušek během koncertní sezóny.²⁷

Vedení spolku podporovalo v poválečných obdobích potřebné stejnou měrou jako v létech dřívějších. Jako příklad může sloužit uvolnění částky 1000 Kčs, jež byla zaslána na podporu slezské obce Jilešovice v roce 1946. Další charitativní akcí byl koncert na podporu obce Komárov, který vynesl čistý zisk cca 5000 Kčs. V případě, kdy byl výbor požádán jiným spolkem o uspořádání kulturní akce ve městě, nenesl pak ale žádnou odpovědnost za případnou ztrátu v okamžiku finančního nezdaru. Takovou situaci zaznamenáváme u pěveckého sboru Smetana z Plzně, který po nemnoho navštíveném koncertním programu v Klatovech roku 1946 sice označil přijetí ve městě za nanejvýš přátelské a vroucí, ovšem v důsledku absence dostatečně vysoké částky z prodeje vstupenek nesl celou ztrátu sám.

Období těsně po osvobození americkými a sovětskými vojsky a následném ustavování společnosti bylo ve znamení intenzivního náboru nových členů. Ti byli získáváni jednak obecně rozšiřovanými informacemi o potřebě sborového zpěvu, který nejlépe vystihuje lásku k osvobozené vlasti. Konkrétní zdroj pak byl Svaz mládeže zahrnující i skauty, jehož členové zpívali buď v gymnaziálním sboru nebo právě v Šumavanu. Touto cestou byl zajištěn dorost a služebně starší zpěváci přešli s trvalou

---

²⁶ Jako příkladný model poslouží rok 1946, kdy hlavním sbormistrem byl nově nastoupivší Jiří Bílek, pomocnou úlohu pak měli Antonín Brabec, Marie Heřmánková a Jaroslav Rejcha – informace zapsána v kronice sboru.

²⁷ V reakci na velmi četný nácvič odděleného mužského a ženského sboru v minulosti byl v současném Šumavanu položen dotaz, zdali by zpěvákům dřívější systém vyhovoval. Jednohlasně bylo vydáno stanovisko, že v případě zavedení trvalé oddělené práce mužského a ženského sboru a spojení na menšinu zkoušek by sbor zásadně přestal plnit funkci společenskou a zcela jistě by následoval strmý propad zájmu o účast na sborových akcích. Občasné nácvičky formou dělených zkoušek jsou však dle názoru respondentů v nejlepším pořádku, protože pomáhají zvládnout potřebný repertoár.

platností z mužského sboru Sokola v roce 1949. Od tohoto roku je sbor trvale mužský a ženský, tedy smíšený. Členská základna se podařila stabilizovat s příchodem padesátých let dvacátého století.

Zázemí sboru

Notový archiv sboru zahrnoval v poválečném období cca 400 skladeb nejrůznějších autorů v nejrůznějších úpravách. Rozsah archivu dokumentují velmi četné výpůjčky jiných seskupení (gymnaziální pěvecký sbor, sbor domažlického Sokola atd.). Archiv byl velmi pečlivě veden a zapůjčení většího počtu titulů bývalo pojištěno vratnou peněžní zálohou. Klavír, zakoupený roku 1897, byl po roce 1945 zkonfiskován a formou dopisu bylo žádáno Okresní osvětové radě o jeho navrácení. Rok po odeslání dopisu nacházíme v zápisu výborové schůze poznámku, že na dopis nebylo reagováno. S největší pravděpodobností byl však nástroj navrácen, protože o něm nacházíme ještě zmínku ve sborové kronice při jeho posledním stěhování. Osud hudebního nástroje totiž končí v roce 1951 začleněním do majetku nového zřizovatele sboru ZK ROH Šumavan Klatovy, kronika sboru dále neuvádí, jak byl nástroj využíván po roce 1951. Jméno sboru se pohybovalo na počátku 50. let v rozsahu 10000 – 20000 Kčs, finance byly uloženy na knížce Československé spořitelny v Klatovech (viz Obrázek 32 - Peněžní hotovost sboru, kronika sboru).

Nové prostředí politicko-mocenské si žádá i změny ve fungování spolku jako takového. Od roku 1951 je totiž vyhlášena povinnost působit pod záštitou zřizovatele. Spolek čekala strastiplná cesta napříč různými institucemi a časté stěhování notového archivu, mnohdy i dvakrát do roka. K dispozici máme kompletní seznam zřizovatelů a rok začátku jejich působení:

- 1951 – ZK ROH Šumavan (textilní podnik)
- 1953 – ZK ROH Kozak
- 1953 – Dům osvěty
- 1954 – ZK ROH Kozak
- 1955 – Lidová škola umění Josefa Kličky
- 1971 – Stálá divadelní scéna Klatovy

V souvislosti s politickými změnami byl zřízen „Akční výbor Šumavanu“, který měl za úkol prověřit členy spolku. Dle zápisu v kronice sboru všichni vyhověli.²⁸

Z pohledu zpívajících sboristů je zajímavý názor na uspěchanost doby, která zapříčiňuje velkou vyčerpávanost a tím nedostatečnou docházku na některé společné akce. Nutno podotknout, že se stejným fenoménem se potýkají i sbormistři na počátku 21. století. Velkou zaneprázdněnost vykazuje i sbormistr Jiří Bílek, který v roce 1950 žádá výbor o nalezení jiného uměleckého vedoucího. Výbor rozhodnutí v této věci, s ohledem na vrcholící přípravu nácvičku Svatebních košil A. Dvořáka, odkládá a pravděpodobně již nebyl návrh (ku prospěchu sboru) nikdy projednáván. Jiří Bílek byl totiž ihned po úspěšném koncertu vyzván²⁹ k nácvičce Dvořákovy Requiem a po rovněž strhujícím provedení již zřejmě o odchodu nebylo možné ani uvažovat. Ve funkci sbormistra pak vystupoval do roku 1978.

Koncertní příležitosti, obsah produkcí

Konkrétní tituly v repertoáru sboru mají, stejně jako již dříve, dvojí charakter. Významným posunem pak prochází náročnost repertoáru a rozsah skladeb. Část kmenového repertoáru zaujímají skladby tradiční, jež jsou uváděny již po několik let. Jedná se o sbory Jindřicha Jindřicha, Josefa Kličky, Bedřicha Smetany či Pavla Křížkovského (viz Obrázek 33 - Příklad zápisu koncertů za rok 1946). Druhou částí jsou pak skladby nové nebo nově napsané a díla monumentálního charakteru (velké skladby Dvořákovy). Z hlediska úrovně prováděných sborů můžeme hovořit o precizním nastudování a velmi vysoké úrovni provedení.

---

²⁸ Akční výbory politických stran, složek státního aparátu, výrobních závodů atd. měly za úkol provádět „politickou očistu“. Ve svém důsledku pak zapříčinily obsazení vedoucích pozic členy KSČ, čistky ve všech oblastech života a perzekuci mnoha nevinných lidí. Akční výbor Šumavanu měl zřejmě jen symbolickou funkci, protože byl složen z členů spolku a nikoho z žádné nevhodné činnosti neobvinil. In Akční výbory. *Totalita.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: <http://www.totalita.cz/vysvetlivky/akcni.php>

²⁹ Osobní výpověď Jiřího Bílka. In DUCHEK, Jan. PĚVECKÉ SDRUŽENÍ ŠUMAVAN, Korálkova 520/II, Klatovy. *150 let pěveckého sboru Šumavan* [DVD]. 2011.

Z důvodu četnosti vystoupení jsou níže uvedeny pouze charakterem významné události:

- Zcela ojedinělým počinem je oslava Dne nezávislosti, tedy amerického svátku, která se konala 4. 7. 1947. Krom jiného zpívána i hymna USA.
- Opětovně se pořádají tradiční koncerty vzpomínkové a akce k určitému výročí.
  - 5. 5. 1946 Národní koncert k výročí osvobození, uváděny skladby Jindřicha Jindřicha (Vlasti) a Bedřicha Smetany (Česká píseň)
  - 19. 12. 1946 koncert k výročí 85 let Šumavanu, na programu skladatelé: A. Dvořák (Velet' vtáčku, Zelenaj se), Josef Suk (Víly, Pastýř a pastýřka), Josef Klička (Polka jede), Hynek Palla (Menuet, Cibulicka)
  - Koncert k 75. narozeninám Jindřicha Jindřicha (viz Obrázek 34 - Jiří Bílek vítá Jindřicha Jindřicha a Boženu Hezkou na vlakovém nádraží v Klatovech), konán v Klatovech. Spoluúčastní se sbory a sborníky západočeského kraje (Jan Jandovský – Plzeň, Antonín Brejcha – Plzeň, Jaromír Klobouk – západočeské učitelstvo, Božena Hezká – Domažlice, František Suda – Rokycany a další). Uvedeny byly pouze autorské tituly a svým rozsahem se jednalo o zásadní hudební počín.
  - Výročí úmrtí Josefa Kličky, oslava narozenin Edvarda Beneše a další
- Sjezdy župy Pallovy, 26. 6. 1946 v Domažlicích (uvedeny skladby J. Jindřicha), 21. 3. 1948 v Plzni (provedeno oratorium Svatá Ludmila A. Dvořáka). Plzeňský koncert je uváděn jako poslední v rámci činnosti župy. V kronice Šumavanu však nacházíme ještě datum 12. 6. 1949, kdy za účasti Jindřicha Jindřicha a dirigenta Jiřího Bílka byly společně provedeny Smetanovy sbory Má hvězda, Západ slunce, Ukolébavka a Přiletěly vlaštovičky. Činnost IV. Pěvecké župy plzeňské Pallovy se tak uzavírá pro nedostatečnou podporu tohoto sdružení (viz Obrázek 35 - Přehled koncertů Pěvecké župy plzeňské – Pallovy). V rámci tohoto sdružení působí po celou dobu jeho trvání pouze tři sbory – klatovský Šumavan, rokycanský Záboj a

plzeňský hlahol.³⁰ Sjezdy župy nahrazují na přelomu 60. a 70. let Setkání pěveckých sborů západočeského kraje.

- Koncert orchestrálního sdružení v Klatovech a Šumavanu 8. 5. 1948, repertoár klasický.
- Tématické večery připomínaly konkrétní postavy, události, či folklor dané oblasti:
  - 24. 11. 1945 Večer slovanské hudby (pořádáno v nemocnici a v klubovně Kozaku, uváděna díla Smetany, Dvořáka, Čajkovského, Chopina a Rimského-Korzakova).
  - Večer Boženy Němcové u příležitosti 100. výročí vydání Babičky (uvedeno Smetanovo Věno).
  - 4. 11. 1955 Chodský večer konaný u příležitosti 30 let od úmrtí Jindřicha Šimona Baara (uvedeny Chodské písně J. Jindřicha, dále četba z díla J. Š. Baara atd., viz Obrázek 36 - Program Chodského večera).
  - Měchurův večer, Vzpomínkový večer k výročí narození Karla Jaromíra Erbena, večer Karla Havlíčka Borovského atp.
- Nedílnou součástí práce sboru byla tvorba a reprodukce vzdělávacích pořadů. Za podpory Hudební osvětové komise tak sbor účinkuje 3. 6. 1948 s pořadem Ukázka hudební výchovy v Klatovech (ženské sbory V. Kaprála a J. Jindřicha).
- Spolupráce se symfonickým orchestrem LŠU Josefa Kličky Klatovy.
- Zahraniční zájezd dne 14. 6. – 15. 6. 1968 do německého Rodingu, program: Bohuslav Matěj Černohorský – Laudetur Jesus Christus, Bedřich Smetana – Česká píseň, Emil Bartoníček – Slovenské zpěvy, František Xaver Brixl – mše.
- Zahraniční účinkování v Rienbachu dne 15. 6. 1969, program sestaven z české barokní hudby.

---

³⁰ In PĚVECKÁ ŽUPA PALLOVA. IV. *Pěvecká župa plzeňská - Pallova*. Plzeň Na Roudné: V. Bogner, 1948.

- Spolupráce s Lidovou školou umění Josefa Kličky v Klatovech (velmi četné akce od 60. let 20. století), spolupráce se symfonickým orchestrem této školy a s jednotlivými pedagogy hudebního oboru. Spolupráce i na výročním koncertu na oslavu 10 let trvání symfonického orchestru (koncert uveden v Klatovech 3x, dále v Domažlicích), spolupracují Čerchovan, pěvecký sbor z Mariánských Lázní, Šumavan a orchestr. Uvedena Smetanova Česká píseň.
- Zcela mimořádný význam má uvedení Dvořákových nejvýznamnějších děl. Ve spolupráci se sušickým Svatoborem sbor uvádí Svatební košile, kantátu pro sóla, sbor a orchestr na slova K. J. Erbena (viz Obrázek 37 - Svatební košile). Provedení: 28. 3. 1951 Klatovy, 7. 6. 1951 v Nýrsku, 15. 4. 1951 v Klatovech.³¹ Na dalších uvedeních se podílel i plzeňský Hlahol: 2. 6. 1955 Klatovy, 7. 7. 1955 v Sušici³². Vždy dirigoval Jiří Bílek.
- Druhou závažnou skladbou Dvořákovou je Stabat Mater (viz Obrázek 38 - Stabat mater 26. 5. 1953 a Obrázek 39 - Stabat mater), kterou společně nastudovali Šumavan, plzeňský Hlahol (nyní přejmenován na Sbor ZK ROH Plzeňské pivovary) a Symfonický orchestr ZK ROH Československých drah Klatovy (dříve Orchesterální sdružení), vypomáhali též hráči na smyčcové nástroje ze Sušice.³³ Provedení: 26. 5. 1953 a 3. 6. 1954 v Klatovech, sólových partů se ujali: Blanka Vecková (členka operního souboru plzeňského divadla), Jitka Jůzková (členka operního souboru plzeňského divadla), Jaromír Horák (stálý host plzeňského rozhlasu) a MUDr. Jan Matějček (člen Šumavanu).
- V letech sedmdesátých nacházíme v kronice záznamy o koncertech pro seniory, otevírání výstav a četná setkání sborů západočeského kraje, jejichž podoba se zachovala do dnešních dní, většina souborů se účastní sborových setkání dodnes. Zahraniční zájezdy se díky normalizaci nekonaly a uskutečňují se až po roce 1989.

---

³¹ Sólových partů se ujali: Blanka Vecková (členka operního souboru plzeňského divadla), Jaromír Horák (stálý host plzeňského rozhlasu) a Jan Matějček (člen Šumavanu), uvedeno v kronice sboru.

³² Sólových partů se v roce 1955 ujali: Blanka Vecková (členka operního souboru plzeňského divadla), Jitka Jůzková (členka operního souboru plzeňského divadla), Jaromír Horák (stálý host plzeňského rozhlasu) a Jaroslav Křemenák, uvedeno v kronice sboru.

Repertoár období 1946 – 1978 vykazuje opětovně, stejně jako období předešlé, dvojí tvář. Kmenovým repertoárem jsou stěžejní díla předchozích epoch a tituly regionální (Smetana, Dvořák, Křička, Foerster, Jindřich atp.), jejichž uvádění se zdárně mnohokrát opakuje.

Konkrétním výčtem titulů je však patrné, že s postupem času 70. léta přinášejí (do jisté míry povinné) zařazování skladeb autorů, jako např. Václav Dobiáš.³⁴ Jeho sborové úpravy *Buduj vlast, posílíš mír* nebo *Příchod Rudé armády* v repertoáru sboru existovaly, v rámci koncertů jim však byl dáván minimální prostor.

Mnohem důležitějším fenoménem je uplatnění kompozic současných autorů, zaznamenáváme jména, jako např. Eugen Suchoň (*Aká si mi krásna*), Petr Eben (*Či´s nebyl doma*, *Laštovička lítá*), Bohuslav Martinů (*Legenda z dýmu bramborové nati*), Zbyněk Mrkos (*moje země*), Jiří Laburda (*Neťukej*). Do repertoáru sboru se tak dostávají skladby moderní, nové, současné.

2.7 Dramaturgické zaměření v letech 1978 – 1999

Rok 1978 přináší výměnu sbormistrů, po třech desetiletích střídá Jiřího Bílka (viz Obrázek 40 - *Poděkování sboru Jiřímu Bílkovi*), který se ze zdravotních důvodů již nemůže účastnit vedení tělesa, Drahomíra Hostýnková (viz Obrázek 41 - *Záznam o výměně sbormistrů (kronika sboru)*). Vzhledem k faktu, že paní Drahomíra Hostýnková byla dlouholetou zpěvačkou sboru a občas vypomáhala při vedení zkoušek, dobře znala místní poměry. Zajímavostí je, že původní záměr „výměny“ sbormistrů byla jen roční odmlka Jiřího Bílka, ovšem Drahomíra Hostýnková již v čele sboru zůstala. Začátek jejího působení plynule navázal na práci předchůdce, která pod novým vedením pokračovala

---

³³ Obsazení uvedeno v kronice sboru.

³⁴ Václav Dobiáš, skladatel, hudební pedagog, organizátor hudebního dění a politik, narozen 22. 9. 1909, Radčice (okr. Jablonec nad Nisou), zemřel 22. 5. 1978 Praha. Václav Dobiáš. *Český hudební slovník osob a institucí* [online]. 2010 [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=9

energicky dále. Období jejího působení se vyznačuje v kontrastu s léty válečnými a poválečnými poměrně klidným průběhem, relativní hospodářskou stabilitou, a přestože události roku 1989 byly svojí podstatou převratné, neměly zdaleka rozsah první nebo druhé světové války. Stabilita poměrů byla velkou devizou sborového zpěvu obecně. Faktory výše zmíněné ovlivňovaly zcela jistě stabilní členskou základnu sboru, která měla šanci se zdokonalovat a dosahovat tak pozoruhodných uměleckých výsledků. Sbormistryně byla svým povoláním učitelka na základní škole, kde vedla dětský pěvecký sbor, díky němuž bylo postaráno o příliv „dorostu“ do Šumavanu. Ovšem především díky obrovskému charismatu a poctivé práci dosáhl sbor za působení paní Drahomíry Hostýnkové vysokých uměleckých met.

Nová sbormistryně znamená i příliv nových zpěváků a obohacení života sboru o vlastní přístup, osobitý pohled na danou problematiku a vlastní, tvůrčí nápady. Přestože byla Drahomíra Hostýnková, dříve než převzala sbormistrovské žezlo, dlouholetou členkou, do života sboru vnesla zcela jistě nový rozměr. Zásadní změnou prošel především kmenový repertoár, jenž byl obohacen o prvky zcela nové a o styly, které nikdy dříve sbor nereprodukoval.

První inovací ve způsobu výběru repertoáru byla šíře. Zatímco v letech dřívějších se sbor omezoval především na autory české a regionální, Drahomíra Hostýnková se vydává směrem moderního zaměření sboru a volí skladby renesanční, tituly zahraničních autorů, nově vytvořené úpravy atp. a projev tělesa tak získává zcela jinou, pestřejší a přitažlivější tvář. Krom tradičních autorů (Josef Klička, Antonín Dvořák atd.), kteří jsou nyní ve výrazné menšině, uplatňuje jména sborovým zpěvákům dosud neznámá. Interpreti a posluchači se tak setkávají s díly Thomase Morleyho, Josefa Myslivečka, zaujme zcela jistě i Leoš Janáček, Antonín Tučapský, Zdeněk Petr, Clément Janequin, Luca Marenzio, Jan Málék, Jan Hanuš, Jan Slimáček nebo Zdeněk Lukáš. Profilace sboru se tak zásadním způsobem mění a kromě přitažlivosti pro diváky má změna za následek schopnost obstát v konkurenci na soutěži nebo přehlídce. Šumavan je díky modernímu projevu schopen srovnávat se s předními zpěváckými spolky v republice a s příchodem devadesátých let je dostatečně připraven a schopen svůj um „prodat“ i v zahraničí.

Se změnou sbormistra se tradičně mění i způsob nácviu. Díky Stálé divadelní scéně, která byla od roku 1971 zřizovatelem pěveckého sboru, měl Šumavan dobré podmínky pro práci na zkouškách. Počet zkoušek v jednotlivých letech se řídil podle náročnosti repertoáru a podle příležitostí. Obvyklý počet se pohyboval mezi padesáti a šedesáti, tzn. průměrně jedna zkouška do týdne. V období soutěží a přehlídek však bylo

nutno posílit společný nácvik, to se pak sbor setkával ročně i 80 krát až 90 krát. Běžné byly zkoušky dělené po hlasech a konala se i vícedenní soustředění.

Fenomén Zdeněk Lukáš

V rámci uváděného repertoáru, který obsahuje bezpočet sborových autorů, nalézáme jedno jméno zcela nové, dosud nezmiňované. Jedná se o skladatele Zdeňka Lukáše (21. 8. 1928 – 13. 7. 2007), jehož skladby tvořily a dodnes tvoří základ repertoáru Šumavanu.

Zdeněk Lukáš již za druhé světové války, v době studií na učitelském ústavě, projevoval zájem o hudbu a její kompozici. Spolupracoval s divadlem ve Strašnicích, kde měl krom skladatelské práce uplatnění dirigentské. V roce 1946 nastupuje jako kantor a působí ve školách v Libni a v Jílovém u Prahy. Vojenskou službu vykonává v Plzni a zde se seznamuje s mnoha umělecky nadanými osobnostmi a společně zakládají hudební soubor, který je na vysoké umělecké úrovni a natáčí dokonce v plzeňském rozhlase. Zde si všímají Lukášovo nadání a nabízejí mu místo hudebního redaktora, na které nastupuje roku 1953. V rámci rozhlasové činnosti zakládá roku 1954 sbor Česká píseň, který pořizuje pro potřeby rozhlasu nahrávky lidových písní. Díky své aranžérské a kompoziční práci se Lukáš seznamuje se skladateli Otmarem Máchou a Miroslavem Kabeláčem, který mu poskytuje konzultace, jež se týkaly skladatelské práce. V plzeňském rozhlase působí do roku 1964, od tohoto roku působí jako skladatel „na volné noze“, avšak nadále je sbormistrem České písně a spolupracuje s rozhlasem. Po násilném přerušení sbormistrovské činnosti odchází do Prahy, zde učí na konzervatoři, vede Československý státní soubor písní a tanců a věnuje se především úpravám lidových písní pro účely tohoto souboru. Od roku 1979 již pouze komponuje, střídavě v Praze a v Jílovém u Prahy.³⁵

Pěvecký sbor Šumavan začíná v rámci sbormistrovského období Drahomíry Hostýnkové zařazovat skladby Zdeňka Lukáše, a to především úpravy lidových písní. Postupem času nalézáme v repertoáru a sboru i některé tituly s duchovní tematikou a nutno podotknout, že kompozice Zdeňka Lukáše byly publikem velmi nadšeně přijímány. Lukáš však zaujal posluchače i v zahraničí, kde mu vždy nadšeně aplaudovali. Navíc téměř

---

³⁵ In KOLEKTIV AUTORŮ. *Zdeněk Lukáš: hudební skladatel*. Praha: ASN repro, 2010. ISBN 978-80-85468-00-7.

pokaždé projevíli zájem o notový materiál a jeho dílo se tak spontánně rozšiřovalo i v zemích vzdálenějších.

Lukášova skladba *Veselá kopa* pak přináší Šumavanu úspěch na Festivalu sborového umění v Jihlavě, kde získal cenu za nejlepší provedení a v těžké konkurenci, i přes počáteční skromný přístup, uspěl a zařadil se tak mezi nejlepší sbory v republice.

Společné hudební přátelství Lukáše a Šumavanu se v průběhu let dále prohlubuje a 22. 9. 1998 pořádá sbor v klatovském divadle koncert k jeho 70. narozeninám (viz Obrázek 42 a Obrázek 43 - Koncert k 70. narozeninám Zdeňka Lukáše). Na koncertě spolupracují např. i pedagogové Katedry hudební kultury v Plzni a klatovské publikum přijalo tento počín s nadšením. Lukáš řídí svoji skladbu *Pater Noster* a zajímavostí zcela jistě je, že po jejím odeznění si autor vyžádal opakování, protože byl nadmíru spokojen s nastudováním, přesně podle jeho představ.³⁶

Koncertní příležitosti, uváděný repertoár

Koncertní příležitosti s příchodem Drahomíry Hostýnkové, která původně předchozího sbormistra zastupovala pouze na rok, získávají na výrazné pestrosti. K rozmanitosti akcí zcela jistě přispívá proměna společnosti, Hostýnková je ušetřena (na rozdíl od svého předchůdce) poválečných let nejistoty, napjatých let padesátých a normalizačních, které mnohdy přinášely velké osobní nepohodlí. Přítomnost relativního klidu na práci pak skvěle využila a přetavila v umělecký vzestup souboru. Na místě jsou pak četné soutěže a přehlídky, na kterých byl sbor velmi úspěšný. Devadesátá léta dvacátého století přinášejí množství nejrůznějších příležitostí, nadšenou dobu zahraničních zájezdů a nové, dosud netušené možnosti.

Sledujeme-li množství zápisů v kronice sboru, na místě je opět poznámka, že díky velkému počtu akcí není možné přesně vyjmenovat koncerty z let 1978 – 1999. Opět bude následovat výčet akcí zásadních a charakteristických, které reprezentují činnost Šumavanu v daném období:

---

³⁶ Z rozhovoru s Drahomírou Hostýnkovou. In DUCHEK, Jan. PĚVECKÉ SDRUŽENÍ ŠUMAVAN, Korálkova 520/II, Klatovy. *150 let pěveckého sboru Šumavan* [DVD]. 2011.

- Oslavy narozenin V. I. Lenina, výročí osvobození sovětskou armádou, Písně přátelství (na Písní přátelství byly uváděny skladby typu: R. Korsakov – Chorovod, Tanějov – Serenáda, Kyrver – Rodnomu kraju, Dvořák – Žitné pole apod.)
- Spolupráce se sušickým Svatoborem, např. v roce 1984 – koncert na Klenové (repertoár: lidové písně v úpravách Zdeňka Lukáše a Jaroslava Krčka, Dvořák – Napadly písně, Martinů – Bolavá hlavěnka atd.), výměnné koncerty pokračují i v dalších letech
- Spolupráce s domažlickým Čerchovanem, Jihočeským pěveckým sdružením České Budějovice, s Českou písní a s Novou českou písní
- Zahajování výstav, koncerty pro seniory, zdravotně znevýhodněné občany, Šumavan též často zajišťoval hudební doprovod mší v kostele, hudební vsuvky v rámci jiných akcí atp.
- Spolupráce s LŠU J. Kličky Klatovy, mimo jiné v roce 1980 spolupořádal sbor koncert k výročí 40 let hudební školy, uvedena díla klatovských autorů (Kličky, Janák).
- 27. 5. 1981 sbor spolupracuje na koncertu symfonického orchestru LŠU Klatovy, jehož významným hostem je Eduard Haken, sólista Národního divadla v Praze. Uvedena mimo jiné díla A. Dvořáka a B. Smetany (viz Obrázek 44 - Koncert s Eduardem Hakenem, z kroniky sboru a Obrázek 45 - Eduard Haken a Drahomíra Hostýnková).
- 30. 10. 1984 pořádá sbor koncert k Roku české hudby, na němž spolupracuje opět se sólistou Eduardem Hakenem (viz Obrázek 46 - Slavnostní koncert k Roku české hudby (program večera))
- Sbor pořádá četné regionální koncerty v menších obcích okresu Klatovy, na hradě Klenová nebo zámku Velhartice
- 29. 5. 1988 se sbor účastní festivalu Pražské jaro, kde spoluúčinkuje na koncertu Unie českých pěveckých sborů.

- Spolupráce s pěveckými sbory z Rodingu a Wörthu (výměnné koncerty v Klatovech i v Bavorsku), repertoár dle potřeby český (obvyklí autoři z repertoáru sboru nebo Česká píseň Bedřicha Smetany) nebo německý
- Společné koncerty s dětským pěveckým sborem ZŠ Antonína Zápotockého Klatovy (dnešní ZŠ Plánická ulice), kde Drahomíra Hostýnková působila jako učitelka
- 22. 2. – 25. 2. 1990 účast na Pražských dnech sborového zpěvu, Šumavan oceněn stříbrným pásmem (program sestaven z autorů: Dietrich Buxterhude, Heinrich Issac, Jan Slimáček, Zdeněk Lukáš, Zdeněk Petr)
- Výroční koncerty k založení sboru (viz Obrázek 47 - Koncert ke 120. výročí založení sboru, Obrázek 48 - Dopis Eduarda Hakena ke 125. výročí založení sboru, Obrázek 49 - Program koncertu ke 130. výročí založení sboru)
- Koncerty k výročí hudebních osobností i významných státníků, zahraniční zájezdy do Itálie, Holandska, Rakouska, Francie (viz Obrázek 50 - Program koncertu Šumavanu a Smíšeného pěveckého sboru z Heemskerku (1. část) a Obrázek 51 - Program koncertu Šumavanu a Smíšeného pěveckého sboru z Heemskerku (2. část), dále pak Obrázek 52 - Zahraniční cesta Šumavanu do Heemskerku)

Repertoár, jeho šíře, kvalita nastudování, četnost a pestrost akcí a energický přístup paní Drahomíry Hostýnkové přinesl dosud nevídaný rozkvět tělesa. Skladby současných autorů lákaly nejen posluchače, ale byly i určitou výzvou pro samotné zpěváky. Jejich stavba, harmonické prostředí a výrazové prostředky se jen obtížně srovnávají s kompozicemi, jež byly uplatňovány dříve, jsou totiž zásadně jiné, nové a svěží. Nicméně je velmi patrné, že díky moderním titulům sbor plnil koncertní sály a jeho činnost byla známa široké veřejnosti. Drahomíra Hostýnková končí sbormistrovskou činnost v roce 1999 a nutno podotknout, že s jejím odchodem na penzi Šumavan přichází o vynikajícího sbormistra, který uměl zpěváky stmelit, vyprovokovat ke skvělým výkonům a zároveň jim byl nablízku lidsky. Repertoár sboru se v období let 1978 – 1999 obohatil o skladby soudobé, moderní a poměrně náročné. Jejich nastudování přinášelo vždy další růst sboru, jejich stavba naučila sborové zpěváky kladně vnímat hudbu soudobých autorů.

2.8 Současnost

Přestože období let 1999 do současnosti přináší do sborového života časté střídání sbormistrů, z hlediska repertoáru se jedná o významnou etapu. Posluchači si mohou vychutnat díla současných českých i zahraničních skladatelů a sbor tak rozšiřuje, v té době již moderní kmenový repertoár, o díla cizojazyčná. Relativně krátké období a přesah do současnosti brání bližšímu hodnocení práce sbormistra a zasazení jeho rozhodování (případně výboru) do historického kontextu. Níže uvedený text se proto soustředí pouze na charakteristiku repertoáru a koncertních příležitostí v rámci činnosti sboru.

2.8.1 Období 1999 – 2002

Pod vedením sbormistrů Drahomíry Lhotské a Pavla Hřebce se výběr repertoáru soustřeďuje na klasická díla českých autorů a nikterak závažně se neodlišuje od předchozího období.

- 23. 12. 1999 sbor pořádá ve spolupráci se Stálou divadelní scénou Klatovy vánoční koncert. Uvedeny jsou skladby: Antonín Dvořák – Mše D dur (Kyrie), Adam Michna z Ottradovic – Česká mariánská muzika, Leoš Janáček – Zdravas Maria pro soprán a smíšený sbor, Charles Adam – Vánoční zpěv, Jakub Jan Ryba – Česká mše vánoční a další (viz Obrázek 53 - Sbornistryně Drahomíra Lhotská (uprostřed))
- 26. 5. 2001 se sbor účastní projektu Koncert pro 120 hlasů, který je uváděn v rámci Festivalu duchovní hudby Šumava 2001. Zpívá Laudetur Jesus Christus Bohuslava Matěje Černoorského a Bože, Otče, buď s námi Petra Ebena.
- 30. 10. 2001 sbor slaví výročí 140 let od svého založení. Program: Bohuslav Martinů – Čarování a pomluvy, Bolavá hlavěnka, Antonín Dvořák – Napadly písně, Josef Klička – Heslo, Antonín Dvořák – Mše D dur a další (viz Obrázek 54 - Sbornistr Pavel Hřebec a Obrázek 55 - Program koncertu ke 140. výročí založení sboru).

Z uvedených příkladů repertoáru lze soudit, že si sbor v období změn sbormistrů (v době onemocnění Pavla Hřebce zastává přechodně funkci sbormistra Stanislav Smítka) nemůže dovolit příliš nových titulů a raději sahá pro díla již známá. Skladby nové (Michna, Janáček, Eben) pak představují menšinu a svou charakteristikou nevybočují z obvykle uváděného repertoáru. Množství akcí je ve srovnání s léty 1978 – 1999 výrazně menší.

2.8.2 Období 2002 – 2009

Nástup Milady Bláhové přináší stabilitu a zásadní změnu ve výběru uváděných skladeb. Sbor se kromě osvědčených autorů začíná zajímat o skladatele zahraniční a často interpretuje kromě jiného i spirituály. Důraz je rovněž kladen na autory soudobé klasické hudby. Moderní harmonické prostředí představuje novou výzvu a chuť do společné práce a úroveň sboru se díky nácvičce charakterově zcela jiných kompozic výrazně zvyšuje. Rovněž četnost a pestrost pořádaných akcí je na vyšším stupni a výrazně se omlazuje členská základna (viz Obrázek 56 - Šumavan pod vedením Milady Bláhové).

Jako příklad nového pohledu na práci tělesa jsou níže uvedeny tři hudební produkce a jejich program:

- 15. 12. 2002 sbor pořádá vánoční koncert. Program zahrnuje tituly: Marcel Duruflé – Ubi caritas, Jaroslav Krček – úpravy českých koled, František X. Gruber – Tichá noc, Zdeněk Lukáš – Radujme se všichni v Pánu a další.
- Program koncertu ze dne 5. 5. 2006, jež byl pořádán u příležitosti výročí konce 2. světové války, zahrnuje: Zoltán Kodály – Stabat mater, Jakob Lorentzen – Missa brevis, Karel Hába – Ten suchdolský rybník, Jiří Chuřáček – Už mně koně vyvádějí, H. T. Burley – Weepin' Mary, Ladislav Dostálík – Nobody knows, Miroslav Rajchl – Judgement day, Milan Uherek – To anděl kámen odvalil a další.
- 2. 12. 2008 sbor pořádá koncert k poctě Zdeňka Lukáše. Program: Zdeněk Lukáš – Pět písní o lásce, Missa brevis, Jiří churáček – Galán očarovaný, Zdeněk Pololáník – Ave Maria, Antonín Tučapský – Pater mi, spirtuály Go, tell it on the mountain, Swing low, sweet chariot a další.

Kromě výše uvedených akcí se sbor účastní setkání sboru Plzeňského a Karlovarského kraje v Přešticích a v Aši, 17. 4. 2004 koncertuje ve Valdštejnské zahradě, vydává CD Ty klatovská věži, účastní se soutěže Canti veris Praga 2008, kde se umístuje

ve stříbrném pásmu (viz Obrázek 57 - Účast na Canti veris Praga 2008). Pořádá také například společný koncert s Gabrielou Pechmannovou (viz Obrázek 58 - Společný koncert s Gabrielou Pechmannovou). Vrcholem tohoto období je provedení Stabat Mater Antonína Dvořáka ve spolupráci s domažlickým Čerchovanem a členy Kühnova smíšeného sboru. Diriguje Marek Vorlíček (viz Obrázek 59 - Stabat mater (diriguje Marek Vorlíček)).

2.8.3 Období od roku 2009

V roce 2009 přebírá sbormistrovskou pochodeň Jaroslav Pleticha (viz Obrázek 60 - Fotografie sboru (jaro 2009)). Sbor zařazuje do svého repertoáru díla soudobých autorů (např. Zdeněk Lukáš, Petr Puda, Marin Červenka, Jaroslav Krček, Petr Semerák, Milan Svoboda), často spolupracuje se Základní uměleckou školou Josefa Kličky v Klatovech a účastní se netradičních hudebních produkcí.

- 23. 1. 2009 – koncert k devadesátým narozeninám Jiřího Bílka, 31. 10. 2009 – účast na festivalu Plzeňské notování, vánoční koncerty, účast na Festivalu duchovní hudby Šumava – Bayerischer Wald.
- 1. 12. 2009 – pořad Kdyby ty Vánoce nebyly (spolu s Klatovskými dragouny), 18. 11. 2010 – spolupráce na projektu A Night at the Opera spolu s Pilsner Queen Tribute Band (viz Obrázek 61 - A Night at the Opera) atd..
- Koncerty v rámci akcí Pedagogické fakulty Západočeské univerzity v Plzni, na pražské Loretě a pražském Vyšehradě a další.

3 VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI SBORU

Petr Jirges (1819 – 1879)

Studoval v Praze technické obory, a protože se osobně účastnil bouřlivých událostí roku 1848, odešel dokončit studia do Vídně. Po dokončení vysoké školy opět přesídlil do Klatov, kde působil jako okresní stavební inženýr.

Byl členem pěveckého kvarteta, ze kterého vznikl pěvecký sbor Šumavan a v rámci své hudebně-vlastenecké činnosti opatřil nápěvem mimo jiné text Václava Seidla *My jsme bratři od Šumavy*. Tato skladba se stala hymnou sboru, stala se obecně známou a doslova zlidověla. V období druhé poloviny 18. století byly do repertoáru sborů zařazovány i jeho skladby *Jede mladík na svém koni* či *Touha cikánův*.

Kromě klatovského zpěváckého spolku se dále angažoval v Plzni, kde spolupracoval s Hynkem Pallou v rámci činnosti plzeňského Hlaholu.

Alois Vojtěch Šmilovský (1837 – 1883)

A. V. Šmilovský, vlastním jménem Schmillauer, nastupuje v roce 1860 na klatovské gymnázium jako suplující učitel českého jazyka a přírodopisu. V rámci činnosti sboru působil jako horlivý buditel, jednatel a organizátor, žil rovněž velice bohatým společenským životem. Pro Šumavan zajišťoval v počátcích činnosti notový materiál a často sám psával libreta, která nechával dále zhudebňovat.

Z literárního díla Šmilovského je nejznámější *Za ranních červánků*, rozsáhlejší povídka z roku 1875, která líčí pobyt Josefa Dobrovského na Chudenicku.

V roce 1865 zorganizoval pohřeb básníka Rudolfa Mayera³⁷ a v roce 1868 „Krameriovu první slavnost národní“.³⁸ Velmi důležitý je pak Šmilovského vliv na

---

³⁷ Rudolf Mayer (1837 – 1865), český básník, spisovatel, představitel májovců. Studoval na klatovském gymnáziu a později práva v Praze a ve Vídni. Zemřel ve 27 letech, pochován je v Loučimi. In DUCHEK, Jan. PĚVECKÉ SDRUŽENÍ ŠUMAVAN, Korálkova 520/II, Klatovy. *150 let pěveckého sboru Šumavan* [DVD]. 2011.

skladatele Leopolda Eugena Měchuru. Spolu s hudebníkem Ludevítem Procházkou a Františkem Palackým, který byl Měchurovým švagrem, přiměli Leopolda Eugena k příklonu k české hudební tradici a ke komponování na české texty. Díky tomuto vlivu vznikly velmi populární tituly Pohřeb na Kaňku, Štědrý den a mnoho dalšího.

Josef Klička (1855 – 1937)

Josef Klička je synem klatovského regenschori Mansveta Kličky, jednoho ze zakladatelů zpěváckého spolku v Klatovech. Již od útlého mládí doprovázel Šumavan při hudebních produkcích na housle, klavír a harmonium. Po studiích houslí na pražské konzervatoři se zabývá varhanní hrou. Působí v roli kapelníka Prozatímního divadla a je zaměstnán též jako pedagog na pražské konzervatoři. Je považován za jednoho ze zakladatelů české moderní varhanické tradice a improvizace.

Jako autor sborových skladeb je zařazován do repertoáru sboru téměř nepřetržitě, varhanní kompozice jsou známy spíše v zahraničí. Jeho jméno se stává oficiální součástí názvu hudební školy v Klatovech.

Jiří Bílek (1919 – 2011)

Jiří Bílek se narodil v rodině středoškolského profesora a po studiích klatovského gymnázia absolvoval pražskou právnickou fakultu. Kromě své profese notáře, které se věnoval po celý život, zaujímala v jeho životě zásadní místo hudba. Kromě výuky hudební teorie na klatovské hudební škole působil v Klatovském orchestrálním sdružení a později v symfonickém orchestru jako hráč na housle, violu nebo lesní roh. Z pozice hráče se časem vypracoval na dirigenta a symfonický orchestr umělecky vedl.

Mluveným slovem provázel veškeré koncerty v Klatovech a byl též autorem pořadu Nebojte se vážné hudby, který byl uváděn v klatovském Hifi klubu.

---

³⁸ Krameriova slavnost se konala 27. 9. a 28. 9. 1868 a kromě Šumavanu se pěvecky zapojily spolky z Přeštic, Sušice a Horažďovic – informace převzata z kroniky sboru.

Sbormistrovskou činnost vykonával nejen v čele Šumavanu, vedl též ve druhé polovině 20. století chrámový pěvecký sbor a nezanedbatelná je též činnost ve prospěch Sokola. V devadesátých letech byl jmenován čestným občanem města Klatov.

Drahomíra Hostýnková (nar. 1931)

Drahomíra Hostýnková představuje ve výčtu významných osobností sboru jednu z nejdůležitějších postav za celou dobu jeho existence. Seznamování s hudebním prostředím zahájila studiem sólového zpěvu na klatovské hudební škole. Již na střední škole, klatovském gymnáziu, se účastnila aktivně práce ve smíšeném sboru pod vedením Jana Dolanského a po maturitě si zvolila obor hudební výchova a řízení sboru na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Pražské prostředí dává mnoho možností, jak sbírat zkušenosti ve sborovém zpěvu a Drahomíra Hostýnková tuto možnost naplno využívá, např. ve vinohradském Hlaholu. Pod vedením prof. F. Sýkory úspěšně absoljuje vysokoškolská studia v roce 1953 a vrací se do Klatov na místo učitelky ekonomické školy. Stává se sbormistryní několika školních pěveckých sborů (dívčího sboru na ekonomické a zdravotnické škole, dále pak mládežnického sboru při ZK Kozak). Úspěšně též vede v letech 1954 – 1961 Sbor učitelek klatovského okresu. V letech 1956 – 1978 působí jako vedoucí pěvecké a později taneční složky klatovského souboru písní a tanců Šumava a nutno podotknout, že práce s folklórním souborem přinesla blízký kontakt s lidovou písní a velmi Drahomíru Hostýnkovou v kladném smyslu ovlivnila. V čele pěveckého sboru Šumavan stála Drahomíra Hostýnková v letech 1978 – 1999. Původně pouze přechodně nahradila Jiřího Bílka, který se však ze zdravotních důvodů do čela sboru nevrátil. Pěvecký sbor Šumavan pod vedením Drahomíry Hostýnkové vykazoval kvalitní výkony, stabilní členskou základnu a získal mnoho ocenění na festivalech a soutěžích. Uskutečnil též mnoho zahraničních cest a vydobyl si pozici téměř profesionální úrovně.

ZÁVĚR

Pěvecký sbor Šumavan představuje velmi důležitou část kultury západních Čech a vzhledem k roku svého založení představuje jeden z nejstarších spolků vůbec. Jeho historie je velmi bohatá a vždy odráží specifické podmínky Klatov a jejich blízkého okolí. Události, jak nám je nabízejí obecné dějiny českých zemí, se ne vždy v plném rozsahu nebo ve stejné kvalitě promítají do života členů tohoto sdružení a bývají přizpůsobeny místními vlivy. Historie Šumavanu tak nemluví jen o sboru samotném, ale ukazuje, jak se ve kterém období v dané lokalitě žilo a jaké měla centrální nařízení, zákony, změny režimů dopad na konkrétní obyvatele, často i s konkrétními jmény zúčastněných.

Diplomová práce 150 let pěveckého sboru Šumavan Klatovy si vytyčila jasný cíl: zmapovat repertoár jednotlivých období sboru a charakterizovat důvody výběru jednotlivých skladeb. Během shromažďování podkladů, bádání v archivu sboru a četbě starých dokumentů se však ukázalo, že nelze jednoznačně oddělit repertoár od událostí, které zapříčinily jeho vývoj. Rozhodnutí výboru sboru, členů spolku, nařízení vedoucích hodnostářů města, politické podmínky, tyto všechny faktory určovaly vývoj Šumavanu během minulých sto padesáti let. V rámci textu diplomové práce tak byly zmíněny nejen fakta o nastudovaných titulech, bylo potřeba zmínit i podmínky, za kterých sbor fungoval.

Přes počáteční úzkost z minima informací, které budou moci být v rámci práce použity, se ukázalo, že archivované materiály vykazují faktů o poznání více, než je schopen text výše zmíněných tří kapitol pojmut. Zdůrazněny proto byly jen nejzávažnější okamžiky a nejvýznamnější mezníky, jež lze mezi roky 1861 – 2011 stanovit. Na místě bude ještě studium další, které si za cíl stanoví pouze určitou část období činnosti pěveckého sboru Šumavan.

SUMMARY

Diploma thesis named 150 Years of Existence of the Sumavan Choir describes the history of the choir regarding its leaders' timeline. It attempts to characterize compositions on the repertoire in the particular eras.

The first chapter deals with the state of the society in Bohemia in middle of 19th century. Further it shows the situation in the West Bohemia region, genesis of the choir and its brief history.

The second chapter looks into the choir's repertoire with its changes through the ages and notes the variety in the character of the compositions. Also local conditions of the choir's work in the history are mentioned. Further, most meaningful concert occasions are listed as well as other choirs Sumavan cooperated with. This chapter is divided into three large parts; special attention is paid to the activity and positive role of the choir in the difficult years of the World War II.

The third chapter introduces the most important personalities connected with Sumavan and their influence on the activities of the choir. It prevalently describes their contribution to the choir.

PRAMENY A LITERATURA

Literatura

DUCHEK, Jan. PĚVECKÉ SDRUŽENÍ ŠUMAVAN, Korálkova 520/II, Klatovy. *150 let pěveckého sboru Šumavan* [DVD]. 2011.

FIALA, Jaroslav. *Klatovský rodák Jan L. Procházka: hudební publicista a organizátor*. Plzeň: Typos, tiskařské závody Plzeň, 2010. ISBN 978-80-254-8390-9.

FIALA, Jaroslav. *Západočeská vlastivěda - Hudba*. Plzeň: Tiskárny Vimperk, spol. s r. o., 1995. ISBN 80-7043-122-9.

KOLEKTIV AUTORŮ. *Zdeněk Lukáš: hudební skladatel*. Praha: ASN repro, 2010. ISBN 978-80-85468-00-7.

PĚVECKÁ ŽUPA PALLOVA. *IV. Pěvecká župa plzeňská - Pallova*. Plzeň Na Roudné: V. Bogner, 1948.

ZUNA, Bohumil. *Z historie pěveckého spolku Šumavan v Klatovech*. Klatovy: Ota Čermák, 1921.

Elektronické zdroje

Akční výbory. *Totalita.cz* [online]. 2014 [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: <http://www.totalita.cz/vysvetlivky/akcni.php>

České kvarteto. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A9_kvarteto

Digitální knihovna Městské knihovny v Praze. [online]. 2009 [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: http://kramerius.mlp.cz/kramerius/MShowMonograph.do;jsessionid=CFBA8776B08B534F84A946CE259A7570?id=4482&author=Illner_Josef

Drahomíra Hostýnková. *Česká sbory.cz* [online]. 2007 [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: http://www.ucps.cz/portal/cz/03-01-heslo.php?chci_heslo=99

Encyklopedie Brna. *Josef Illner* [online]. 2014 [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: http://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_osobnosti&load=5348

Jiří Bílek. *Klatovský deník* [online]. 2011 [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: http://klatovsky.denik.cz/zpravy_region/verejnost-se-jirimu-bilkovi-pokloni-v-sobotu-v-kos.html

Karel Slavoj Amerling. *Kdo byl kdo v našich dějinách* [online]. [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: <http://www.libri.cz/databaze/kdo18/search.php?zp=9&name=AMERLING+KAREL+SLAVOJ>

Leopold Eugen Měchura. *Český hudební slovník osob a institucí* [online]. [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=658

Norbert Kubát. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: [http://cs.wikipedia.org/wiki/Norbert_Kub%C3%A1t_\(skladatel\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Norbert_Kub%C3%A1t_(skladatel))

Revoluční odborové hnutí. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Revolu%C4%8Dn%C3%AD_odborov%C3%A9_hnut%C3%AD

Svatební košile. *Antonín Dvořák* [online]. [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: <http://www.antonin-dvorak.cz/svatebni-kosile>

Václav Dobiáš. *Český hudební slovník osob a institucí* [online]. 2010 [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: http://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&action=record_detail&id=922

Václav Talich. *Kdo byl kdo v našich dějinách* [online]. [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: <http://www.libri.cz/databaze/kdo20/search.php?zp=5&name=TALICH+V%C1CLAV>

Zbyněk Mrkos. *Encyklopedie Brna* [online]. 2013 [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: http://encyklopedie.brna.cz/home-mmb/?acc=profil_osobnosti&load=579

Zkratky.cz. *Roh* [online]. 2009 [cit. 2014-03-24]. Dostupné z: <http://www.zkratky.cz/ROH/12389>

Prameny

Kniha dopisů pěveckého sboru Šumavan

Kroniky pěveckého sboru Šumavan

Notový archiv pěveckého sboru Šumavan

Přílohy ke kronikám pěveckého sboru Šumavan

Stanovy mužského zpěváckého spolku v Klatovech 1861

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Rukopis stanov sboru.....	60
Obrázek 2 - Stanovy sboru	61
Obrázek 3 - Stanovy sboru	62
Obrázek 4 - Stanovy sboru	63
Obrázek 5 - Pokladní kniha Šumavanu (část knihy)	64
Obrázek 6 - Předsedové sboru	64
Obrázek 7 - Program První mimořádné produkce	65
Obrázek 8 - Program Druhé řádné produkce	66
Obrázek 9 - Ukázka zpěváckého partu	67
Obrázek 10 - Účtenka za opis not.....	68
Obrázek 11 - Podepsaný sborový part	69
Obrázek 12 - Žádost o zapůjčení sborového piana.....	70
Obrázek 13 - Třetí sjezd pěvecké župy Pallovy	71
Obrázek 14 - Nabídka koncertní spolupráce, rok 1914	72
Obrázek 15 - Seznam účastníků valné hromady sboru 21. 5. 1930.....	73
Obrázek 16 - Získání nových členů, zápis v kronice sboru	74
Obrázek 17 - Výborová schůze 21. 5. 1940, zápis v kronice sboru.....	74
Obrázek 18 - Kniha dopisů.....	75
Obrázek 19 - Svatební košile (plakát)	76
Obrázek 20 - koncert k výročí 10 let Československa (plakát)	77
Obrázek 21 - koncert k výročí 10 let Československa (program)	78
Obrázek 22 - Informace o podpoře Ministerstva lidové osvěty, rok 1943, kronika sboru ..	79
Obrázek 23 – Šumavan získává zkušebnu v hudební škole (1. část), záznam kronice	79
Obrázek 24 - Šumavan získává zkušebnu v hudební škole (2. část), záznam v kronice	80
Obrázek 25 - Záznam o zbavení členství Josefa Stulíka, kronika sboru	80
Obrázek 26 - Záznam o zbavení členství Stanislava Zuny, kronika sboru.....	81
Obrázek 27 - Záznam o zbavení členství Oldřicha Hesse, kronika sboru	81
Obrázek 28 - Šumavan v roce 1940 (sbormistr Jan Janák uprostřed)	82
Obrázek 29 - Program koncertu 5. 6. 1941.....	83
Obrázek 30 - Dopis Jindřicha Jindřicha	84
Obrázek 31 - Pohřeb Jana Janáka (na fotografii budoucí sbormistři Antonín Brabec – čtvrtý zprava a Jiří Bílek – třetí zprava).....	84
Obrázek 32 - Peněžní hotovost sboru, kronika sboru	85

Obrázek 33 - Příklad zápisu koncertů za rok 1946.....	86
Obrázek 34 - Jiří Bílek vítá Jindřicha Jindřicha a Boženu Hezkou na vlakovém nádraží v Klatovech.....	87
Obrázek 35 - Přehled koncertů Pěvecké župy plzeňské – Pallovy	88
Obrázek 36 - Program Chodského večera	89
Obrázek 37 - Svatební košile.....	90
Obrázek 38 - Stabat mater 26. 5. 1953	91
Obrázek 39 - Stabat mater	92
Obrázek 40 - Poděkování sboru Jiřímu Bílkovi	93
Obrázek 41 - Záznam o výměně sbormistrů (kronika sboru)	94
Obrázek 42 - Koncert k 70. narozeninám Zdeňka Lukáše	95
Obrázek 43 - Koncert k 70. narozeninám Zdeňka Lukáše	96
Obrázek 44 - Koncert s Eduardem Hakenem, z kroniky sboru	97
Obrázek 45 - Eduard Haken a Drahomíra Hostýnková	97
Obrázek 46 - Slavnostní koncert k Roku české hudby (program večera).....	98
Obrázek 47 - Koncert ke 120. výročí založení sboru	99
Obrázek 48 - Dopis Eduarda Hakena ke 125. výročí založení sboru	100
Obrázek 49 - Program koncertu ke 130. výročí založení sboru.....	101
Obrázek 50 - Program koncertu Šumavanu a Smíšeného pěveckého sboru z Heemskerku (1. část)	102
Obrázek 51 - Program koncertu Šumavanu a Smíšeného pěveckého sboru z Heemskerku (2. část)	102
Obrázek 52 - Zahraniční cesta Šumavanu do Heemskerku	103
Obrázek 53 - Sbormistryně Drahomíra Lhotská (uprostřed)	103
Obrázek 54 - Sbormistr Pavel Hřebec	104
Obrázek 55 - Program koncertu ke 140. výročí založení sboru.....	104
Obrázek 56 - Šumavan pod vedením Milady Bláhové.....	105
Obrázek 57 - Účast na Canti veris Praga 2008	106
Obrázek 58 - Společný koncert s Gabrielou Pechmannovou	107
Obrázek 59 - Stabat mater (diriguje Marek Vorlíček).....	108
Obrázek 60 - Fotografie sboru (jaro 2009)	109
Obrázek 61 - A Night at the Opera.....	109

Stanovy

mužského záračického spolku v Blatc.

část

Účel.

Účel spolku jest mužský záračický zlatý. Stejně jako mužský blásky záračický a z toho předsedající mužský sloz spojeným úvinním v dělnosti a ziskem, aby se tím učilita porovnávají iek. vztahující záčaca společenství a pestie. dnu i z dokonatelné křesťanské zpěvu.

§ 2.

Přistoupení do spolku

Kazdemu ctianu chorání křesťanského ist. sečedne k spolku se učinnými obč. př. stoupili, polazi ti nejmíni 20ti r. věst. pro spolkerou pektadnici.

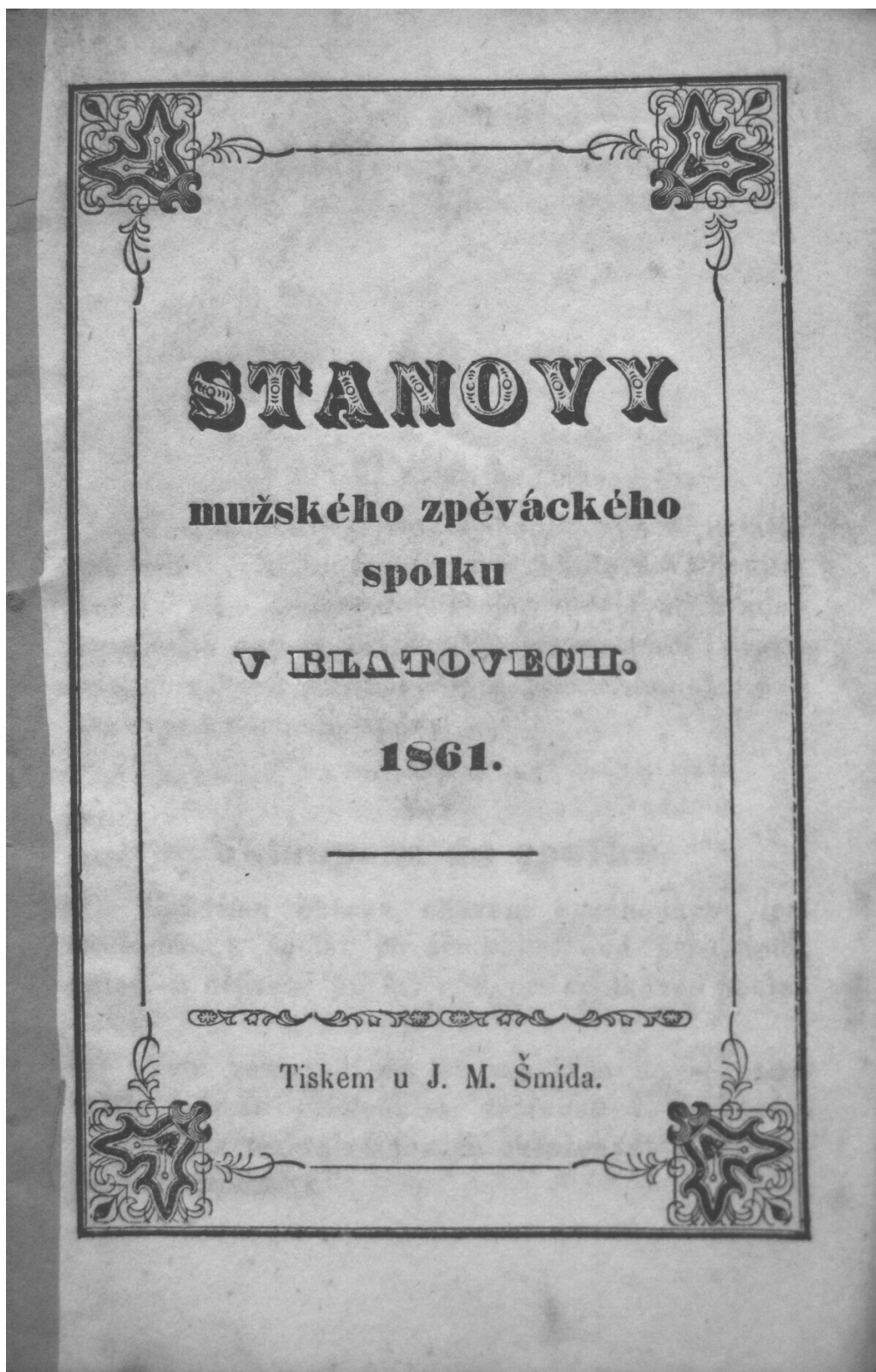
Toto přistoupení má se zápsáním dese. znaku stali, čím se přistoupení spo. luoud k zachování pravidel v těchto stanovách obsahujících a ustanovených zagaruje.

Do zářžení spolku slava se přijmali ucházejícího se o přistoupení spítale zpívou výtorem zářacu vřičně, který přistoupení nové společenství spolku oznámí musí.

§ 3.

Společenství.

Obrázek 1 - Rukopis stanov sboru

Obrázek 2 - Stanovy sboru

— 1 —

Spolku zpěvu

§. 1.
Ú č e l.

Účel spolku jest mužský zpěv vůbec, zvláště pak mužský hlasový zpěv a z tohoto povstávající mužský sbor spojeným cvičením vzdělávati a zdo-konalovati, aby se tím docílila povznášející i obve-selující zábava spoluodův a prostředně i zdo-konalení kostelního zpěvu.

§. 2.

Vstoupení do spolku.

Každému občanu chování bezúhonného jest svobodno, k spolku co účinkující oud přistoupiti, položí-li nejméně 50 kr. r. č. pro spolkovou pokladnici.

Toto vstoupení má se zapsáním do seznamu státi, čím se přistoupivší spoluoud k zachování pravidel, v těchto stanovách obsažených a ustanovených, zavazuje.

Obrázek 3 - Stanovy sboru

2/3 třetiny k hlasování oprávněných společníků hlasováním se na tom usnesou.

V obou pádech uchovají se spolku náležící hudebniny na místě, od shromáždění spolku ustanoveném, aby se, kdyby mezi 10. léty nový zpěvačský spolek zařízen byl na zákonném základě, tomuto odevzdati mohly.

Kdyby se však v tomto čase žádný takový spolek nezařídil, mají se tyto hudebniny prodati a výtěžek k některému dobročinnému účelu, též v posledním shromáždění spolku ustanovenému obrátiti. Toto poslední má se také státi s hotovostí spolkové pokladnice a jiným náradím, hned po rozjetí se spolku.

§. 12.

Zeměpanský komisař má právo každého času dle §. 22. spolk. zák. nahlédnouti do stanov a do veškeré zprávy spolku.

§. 13.

Závěrek.
Platnost těchto stanov počíná po dosažení úředním povolení a ztvrzení, rovněž tak musí změny

těchto stanov, časem svým potřebně, opětnému potvrzení úřednímu dle předpisů stávajících zákonů předloženy býti.

Tento český Text stanov má za původní platiti a pochybnosti, kteréby povstati mohly, mají dle něho rozhodnuty býti.

V Klatovech, dne 26. ledna 1861.

Potvrzeno vys. c. k. místodržitelstvím ode dne 10. října
1861 čís. 52390.

Obrázek 4 - Stanovy sboru

Alleny' spřeváděky spolek, Kolouček
 naplatil na dobročinné sálky a
 Těsoly podle listky 17. 10. 1873
 Kolouček dne 17/10 1873 sálky
 Lud. Brada
 29/1 - Těsoly a sálky
 zapláceno 90 S

Obrázek 5 - Pokladní kniha Šumavanu (část knihy)

Stanislav Brada (uprostřed)

Předsedové:

M. U. Dr. Jan Nauš, lékař	1861
Jude Roman Hruška, advokát	1870
Ludvík Král - kupec	1871
Jude Vlad. Sedláček, advokát	1873
Blazij Prusík, gym. profesor	1896
Kyruk Fugner - metár	1900
Ant. Miláček - děkan	1913
Lad. Kláček - míst. správce	1919
Boh. Štátník - říd. učitel	1921
Dr. Stan. Kana - soudce	1942
Dr. Fec. Jos. vrchní rada pol. spr.	1946
Anna Kránclová ředitelka šk.	1950

Kdo byli další?

Ing. Stanislav Brada
 Mgr. Jana Hartlová
 Jana Husová
 Mgr. Miloslav Sláma
 PhDr. Jan Duchek
 MVDr. Stanislav Smitka

Jan Duchek a Stanislav Smitka

Obrázek 6 - Předsedové sboru

5561

Program a texty zpěvů

k 1. mimořádné produkci
Klatovského mužského zpěváckého spolku,
 která odhýváti se bude dne **30. června 1861.**
 v sale hostince „u Slunce.“

Vstupného platí se pro I. místo 40 kr., - pro II. 20 kr., - stálípci a vnější za k. strážníkem postřepě 10 kr. zák. 04.

Polovíce čistého vjnosu věnována bude k dobročinnému účelí.
Začátek ve 4 hodiny.

Texty ke koncertu zpěv. spolku Klatovského.

1. Žalm od Ondř. Zálusca.

Sbor: Ty Bože náš, tys veliký
 A slavné, převyšebné žatí tvoje
 jasně.
 Přesa ti slavný nebes chur,
 Ze avětú vserch ti jasná slava sbor,
 Jasná slava díky sbor.

Solo: Tu notě, tu si v matčinu hra,
 Tu sláviš a rozkoš tvoj;
 Tu nevinnosti blaholeni
 Tvo zblbeni.
 Tvo díl mu vlastní obraz tvuj,
 Ve sveti jeho dech je tvuj,
 Třeb dítek nevinnosti
 Tvoú hlava laskavost.

Sbor: Ty Bože náš a t. d.
Solo: Mě oko nebo spatruje,
 Jak luna putuje,
 Jak hvězdy na obloze pít,
 Ty Bože náš.
 Tys mocen Bože náš,
 Kuj velikých světu mas
 Vě lúne svém.
 Čerz jesti člověk jen
 A tys mu nakloněn. —

Sbor: Ty Bože náš a t. d.
Solo: Člověku silu vdech,
 Duš pánem tvoim vserch,
 Vě slavné žak svaj tvuj,
 Tvoú obraz tvuj.
 Otvoren slavné v testu svém
 Vě svaton stánku svém,
 Duš a prachu utvořen.
 Věsk svět mu pokoren.
Sbor: Ty Bože náš a t. d.

2. Prstov od Aljše Vojtreha Smitovského.

od Fr. Lad. Čechů - autora Huda od Petra Jirgosa
 Věsela
 Věh b- d- a- b- hoda
 Věh chodit pro vědu.

Pro vodu pro vodicku
 K studance při mestečku,
 Stali tam za krevim,
 Kde - tu tam nepravim,
 Věsela trnava hlava,
 Láhal jí - slyšeti jsem.

Nedee me pláskla
 Jen se veselila,
 Sela nose upustila,
 Hlelost se na nose bila,
 Nam ty poly Bože,
 Pálitni mo bože,
 Kevnoj lasku tu mou,
 Namaj se nad ubohou.

3. Pohled krásná

*od Věsela od Healy, kloba pro ubožáctvo
 zpěv od Fr. Hruška*

Pohled krásná v morné době
 Přicházem sem se zpevy,
 Tvo zvonim pesne tobě
 Milost mou snad vjstet;
 Přetřelí svoj líby sen,
 Vstáná a pohled z okna ven!

5. Numarská

od Věsela Seidla, kloba od Petra Jirgosa

My jsme bratři od Numavy
 Chodim statný rod,
 Slyšte vy tam od Vltavy
 Ze jsmo našim vhad;
 At to v Čechách jak čerz chodi
 Numavim se neodtráti.

My jsme bratři od Numavy
 Přesna vsteti hráz,
 Častim nepostel dravý
 Před a mi se tráv;
 At to v Čechách a t. d.

My jsme bratři od Numavy
 K vlasti chráme stat,
 H- by hrázil hráz nám tmavý
 Čerz se vsteti val;
 At to v Čechách a t. d.

My jsme bratři od Numavy
 Strážim vchodu,
 Je jen vzejde slunce slava
 Nam k narození;
 At to v Čechách jak čerz chodi
 Numavim se neodtráti.

6. Tři doby v zemi české

od Bedřeha Jahnů - a

7. Zpěv mlátenur.

Hudba od Kozara

Sbor: Klepety klep!
 Chur bratři padavim cepem
 Hračkově ty na toly,
 Vratit' od nam nezvydati
 S poklasyim jak kua chy,
 Klepety klep!
 K patru naše vjstet cep.

Solo: Jak se krásně z laskú test,
 Hračkově ty, že byl suchý rok
 Chur bratři padavim cepem
 Taktu drzte bozký krek,
 Klepety klep!
 Tak má muzne chodit cep.

Sbor: Tak ty cepy hase vrdly
 Hlucné a zas po tichu,
 Hrkavim když slyšeti valit
 Bratři drubdy z kalichu,
 Klepety klep!
 Tak na pítly zvonit cep.

Chur bratři padavim cepem
 S muzavim v oku pahledim,
 Nechti vydi nas pan spatrov
 Mluvit ze my dovedim,
 Klepety klep!
 Tak dovedit' mlatu cep.

8. Kozarská

*od Fr. Lad. Čechů - autora Huda od Petra Jirgosa
 P- b- d- a- b- hoda*

Obrázek 7 - Program První mimořádné produkce

5559 ...

Program a texty
k 2. řádné produkci
Klatovského mužského zpěváckého spolku,

která odbýváti se bude dne **22.** února 1863.
ve městském zdejším divadle.

Začátek v 7 hodin.

I. oddělení.

1. Posvácení písní.

od Al. V. Šmilovského, hudba od
Václava Věty.

Komu Bůh dal k zpěvu sílu,
Vlast kdo slavít písní zná,
Ruku dej nám k ctěnému dílu,
Jez nad hroby potvra;
Byť i zkázy věče divý
V srdcích českých mrazil krev:
Národ dotud bude živý,
Dokud xat mu bude zpěv.

Ptej se háje, ptej se kraje
Srdce v tesném tlukotu,
Led a snůh kdy v slunci taje
Kdo je vůle k životu?
Hoj! Slaviků křikotán.
Křivanův pod nebem ples
Smrti stíny pře zahán,
Život vlévá v luh i les.

V prsou svých kdo skrývá zpěvy
Pravici dej vernou nám
A života jare zjev
Vstoupí v spustlý vlasti chrám;
Bati stí zpět pravý chrám
Pro bláho budoucích dob,
A národu pazechnání
Někdy nás vracet hrob!

2. Blěstlavár soud.

Requiem od Václava Věty.

3. Zrušení slibu.

od Frant. Lad. Čelakovského, hud-
ba od Edvarda Napravníka.

U kapličky stává,
Bez slzi plakává,
Až srdce bolet musí;
Ach! kdo te lasky sliby zruší,
Beda, beda jevo duši.

Kdo je ta divčina,
Jaka to bylina,
Smysly jí pomamila?
Někdy to devatku slizne bylo
Hore mu srdceko vymotilo.

U kapličky stává,
Bez slzi plakává,
Ach! beda, plakává!

4. Ovšem rád já zpívám.

Solový čtyřzpěv od Frant. Pivody.

Ovšem rád já zpívám,
Zpěv je bláho moje,
Jin já k povinnosti
Budim bratry svoje.

Volam silným hlasem:
Nuže bratři vzhůru!
Jin nad nami slunce
Rozdekuje chmuru;

Rozdekuje chmuru,
Krasný den nastává,
Nuže bratři, vzhůru,
Jin nás vola sláva.

Ovšem rád já zpívám,
Zpěv je bláho moje,
Jin já k povinnosti
Budim bratry svoje.

5. Zetulinka.

mazur dle národní písně od Kašpara
Knittla.

Zetulinka kuká
Na buku v lesi;
Ozvi se má milá,
Ozvi se, kde jsi!
Ty jsi jenom ta jediná,
Co jsi srdce mě blazila,
Ozvi, ozvi se, kde jsi!

Zaspíval slavíček
Y háji zeleném,
Ze my moje milá
Svoji nebudem!
Nebudem jít spolu chodit,
Nebudem se spolu vodit,
Ach! jia nebudem!

II. oddělení.

6. Na Prahu.

od V. J. Peka, hudba od Václava
Věty.

Praho, Praho, mati měst!
Srdce české zme,
Tobe nas-e pleme
Věčne bude vuce přest.

Obrázek 8 - Program Druhé řádné produkce

Pravý Čech. Bocharka

1. 92. sblá- níj m'kdy sá-
2. Sve slav- ní vlasti věr-
 ji před cířim národu jen a právu
 nij syn, ji kraj až do posled- ní ků, př-
 sliv, tajch st- cívá hrdost hářej duchem
 jeř ti be- ři věll v i děl dím ten
 tajm aij umřej jak pravij
 kraj taj jmiři tvě toa náde-
 omř jě aij umřej jak pravij
 kraj taj jmiři tvě tak náde-
 omř jak pravij omř jak pravij omř.
 tvá náde- je, tvá náde- je.
caes.
 nera- ne chás po tam bím chavie
 jen meř sujam klidm najdes
 nera- ne chás. Měst
 jen najdes stáv, u

celý svět se nápe jako sup, s' své-
 slavnijch před kř slavnij křesť hřob a tras-
 ho práva m'kdy neodstup, od
 nov vlast svou jáimv nepodrob, a
 sveho práva m'kdy neodstup
 krásnou vlast svou jáimv nepodrob
 itard! Len m'oso
 s' svěho neodstup: kaň o- bě-
 a vlast svou nepodrob: j' o- bě-
 Tempo I.
 taj po- slední vřech jak statný
 taj " " " " Len m'oso "
 omř a pravij Čech! raň obě-
 " " " " Tempo I.
 taj po- slední vřech, jak statný
 " " " " "
 omř a pravij Čech jak statný
 " " " " "

Obrázek 9 - Ukázka zpěváckého partu

Nota!

za opsaňi 10 hlasu "Hodný večer"

8 hlasu a 12^h a 2 hlasi a 16^t

dohromady 1^h 28^t

papir s. Asch. ad. — 15^t

outentham 1^h 43^t

J. Wima

Kontový dne 18²⁷/₆ 73.

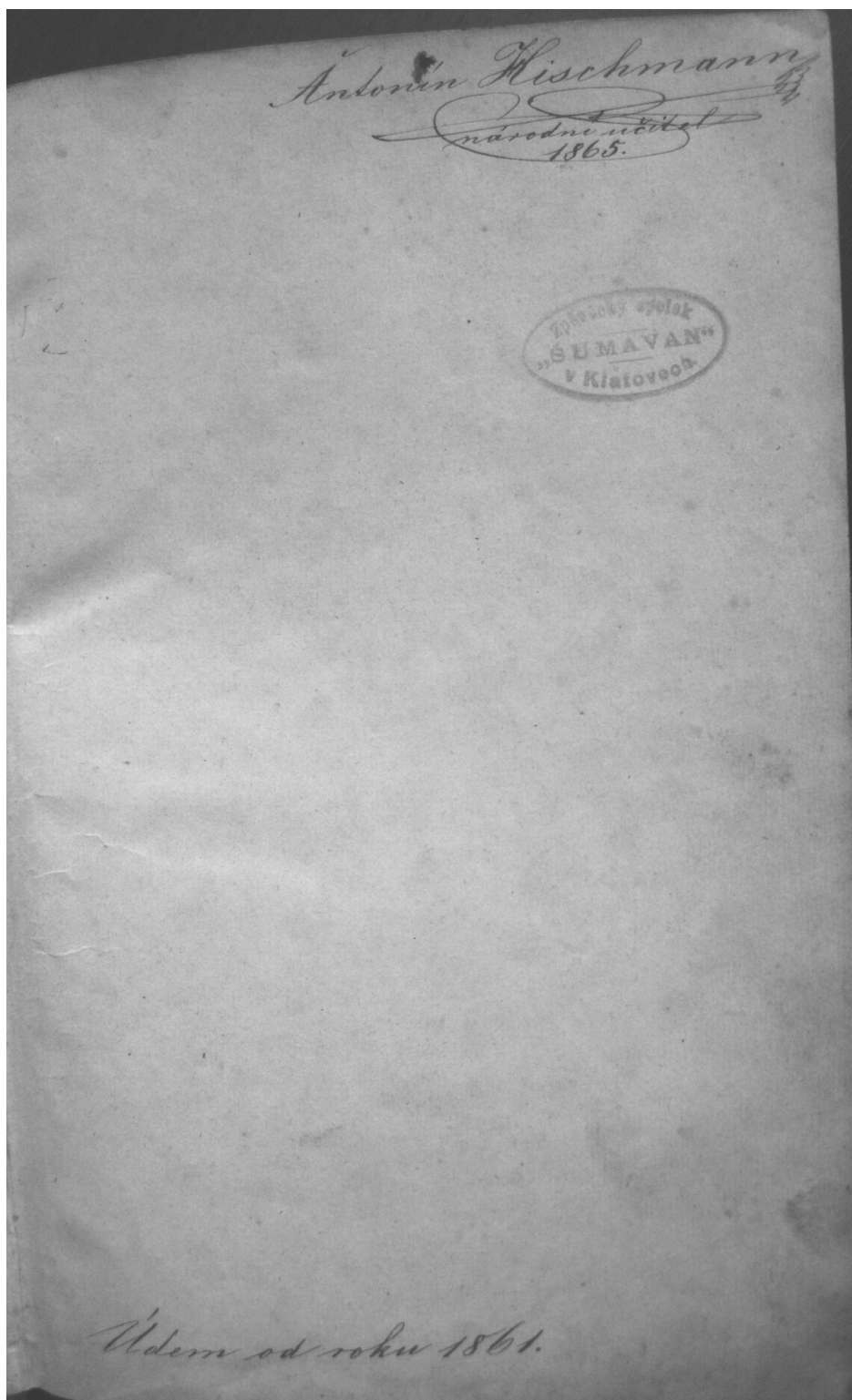
miře se vypláčil

17^l 43^x Maus. klůky

obdržel 1^h 43^t

Wima

Obrázek 10 - Účtenka za opis not

Obrázek 11 - Podepsaný sborový part

Klatovy 21./I 1912

Velečestnému
říd. spolku „Súmava“

řde!

Děraň za výbor „Dív. sboru učitel. Matice
škol. v Klatovech“ obrací se k říd. spolku „Súmava“
s nutnou prosbou o zapůjčení spolkového pianu ku akademii,
kterou k učební pomůčce památky Jaroslava Vrchlického
a ve prospěch učitel. Matice škol. pořádá dne 6. listopadu
večer ve Dvoraně dějů Sokolovny. Na piano má hosti výtka-
oska na klavír sl. Nekolová a slečna Falichová. Prádnou dopra-
vu pianu do Sokolovny a zpět, jakož i to, aby piano nikterak
se nepoškodilo, chceme náležitě se postarat.

Přistup za laskavou ochotu, v níž doufáme, vřele děkujeme
a znameníme se

s dokonalou úctou a vdací

Augusta Varousová
ř. č. jednatelek

Marie Prajská,
ř. č. předvedkyne

Obrázek 12 - Žádost o zapůjčení sborového pianu

Obrázek 13 - Třetí sjezd pěvecké župy Pallovy

S l a v n ě m u   s p o l k u   !

Jsem absolventka vídeňské konservatoře, koncertní pianistka, hrávala jsem často na koncertech, solově, v kom. hudbě a průvodem orchestru. Nyní pěstuji s dcerou, mou žákyní, skladby na 2 piana. Nabízím naše spoluúčinkování slavnému spolku v koncertech letošní sezony. Honorář by byl 100 K , osobní regie v tom zahrnutá. Súčastnily bychom se čtyřmi čísly.

Očekávajíc brzkou příznivou zprávu, znamenám se
s veškerou úctou

Louisa J i r s á k o v á,
konc.pianistka.

Nyni: Praha-II., Školská č.30 II.posch.

Náš repertoire pozůstává:

1. Mendelssohn B. op.22	Capriccio H moll.
2. Chopin " 22	Polonaise Es dur.
3. Rubinstein "	Trot de Cavalerie.
4. Beethoven " 37	Concert c. moll.I.
5. Weber " 62	Roudeau brill.Es dur.
6. Guttmann " 37	Galop de Concert.
7. Rubinstein " 70	Concert D moll I. a j.

Obrázek 14 - Nabídka koncertní spolupráce, rok 1914

Rádná výzeň

valná hromada „Šumavana“

konaná dne 21. května 1930

Přítomní:

1	B. Valenta	26
2	M. Kubířová	27
3	Helena Potuškovi	28
4	~~.....~~	29
5	Helena Hrbková	30
6	Idonka Fousová	31
7	Jan Janák	32
8	Eliska Hoffmannová	33
9	Března Romanová	34
10	..... Jančí	35
11	Janatová	36
12		37
13		38
14		39
15		40

Obrázek 15 - Seznam účastníků valné hromady sboru 21. 5. 1930

Zápis přijalo.

Vzhledem 80ti letému jubileu Sumavana, by uveden byl v život opět jeho bývalý mužský a smíšený sbor, nemá-li se výbor napsati. Převážně odborní čl. Jednoly, Sokol, zda by při zachování si své samostatnosti a nezávislosti v rámci čl. Jednoly, nebylo ochoten vytvořit mužský sbor "Sumavana". Schváleno.

Tímto program schůze ukončen.

P. Valenta,
předseda
Napsala:
Dana Výchová
jednatelka.

Obrázek 16 - Získání nových členů, zápis v kronice sboru

Dále z obav, by se spolkořnému pivu, již je provozováno zdeřma pochyty p. restauratéra, Poláka umístěn v hostinské místnosti "Sokol". Během "se verande" nepostřadila neodborným částým používáním hostů, rozhodl se výbor podat osobně měst. úřadu žádost o propůjčení vhodné místnosti, již by mohl spolek již bezplatně užívatí ku večerním hodinám jen za roč. úhradu čistém. - Schváleno.

Obrázek 17 - Výborová schůze 21. 5. 1940, zápis v kronice sboru

m k a		Uloženo		Odesílatel Adresát (od)	O b s a h	Datum schů kde projedná	Odpověď k č	Pešitovné	P o z n á m k a	Uloženo
dosých	odeslaných	Datum								
104		25/11.	Kaučička's knihy A. Neubert, Praha II.	zavla' xacema ceuky hudb- m'el, novinek						
128		28/12.	Švicka' obec čsl. Praha	zavla' festivalu lon' slaháky						
Rok 1934.										
1		25/1.	Švicka' obec čsl. Praha I. Kopřivstokova 16.	festivalový dotanný pro omv. festivalu						
2		8/1.	Městská škola v Klatovech	děky za přeloučání při masop. no. 13/1.						
3		16/1.	Švicka' obec čsl. Praha II.	placení na zaplacení předchozí						
4		19/1.	obla	dotaz na místní. křesťanské poboru při festivalu						

Obrázek 18 - Kniha dopisů

MĚSTSKÁ KONCERTNÍ A DIVADELNÍ SÍŇ V KLATOVECH

Zpěvácký spolek „ŠUMAVAN“ v Klatovech
a zpěvácký spolek v Sušici

provedou společně

V SOBOTU 3. ČERVNA 1922

ORATORIUM
SVATEBNÍ KOŠILE

kteřé na slova ballady K. J. Erbena pro tři hlasy solové, smíšený sbor a velký orchestr
SLOŽIL Dr. ANT. DVORAK.

Solisté:

Sopran: sl. Růž. PLUHÁŘOVÁ, prof. reál. gymnasia v Drahotěšech.

Tenor: p. Karel VALENTA, učitel v Klatovech

Bas: p. MUDr. Jan MATĚJČEK, lékař v Klatovech.

Smíšený sbor obou zpěv. spolků.

Symfonický orchestr (60 členný) pěšího pluku č. 33 leg. z Chebu.

Dirigent: J. JANÁK, ředitel kůru a sbormistr „Šumavana“.

Začátek přesně v 5 hodin odpoledne.

Ceny míst:

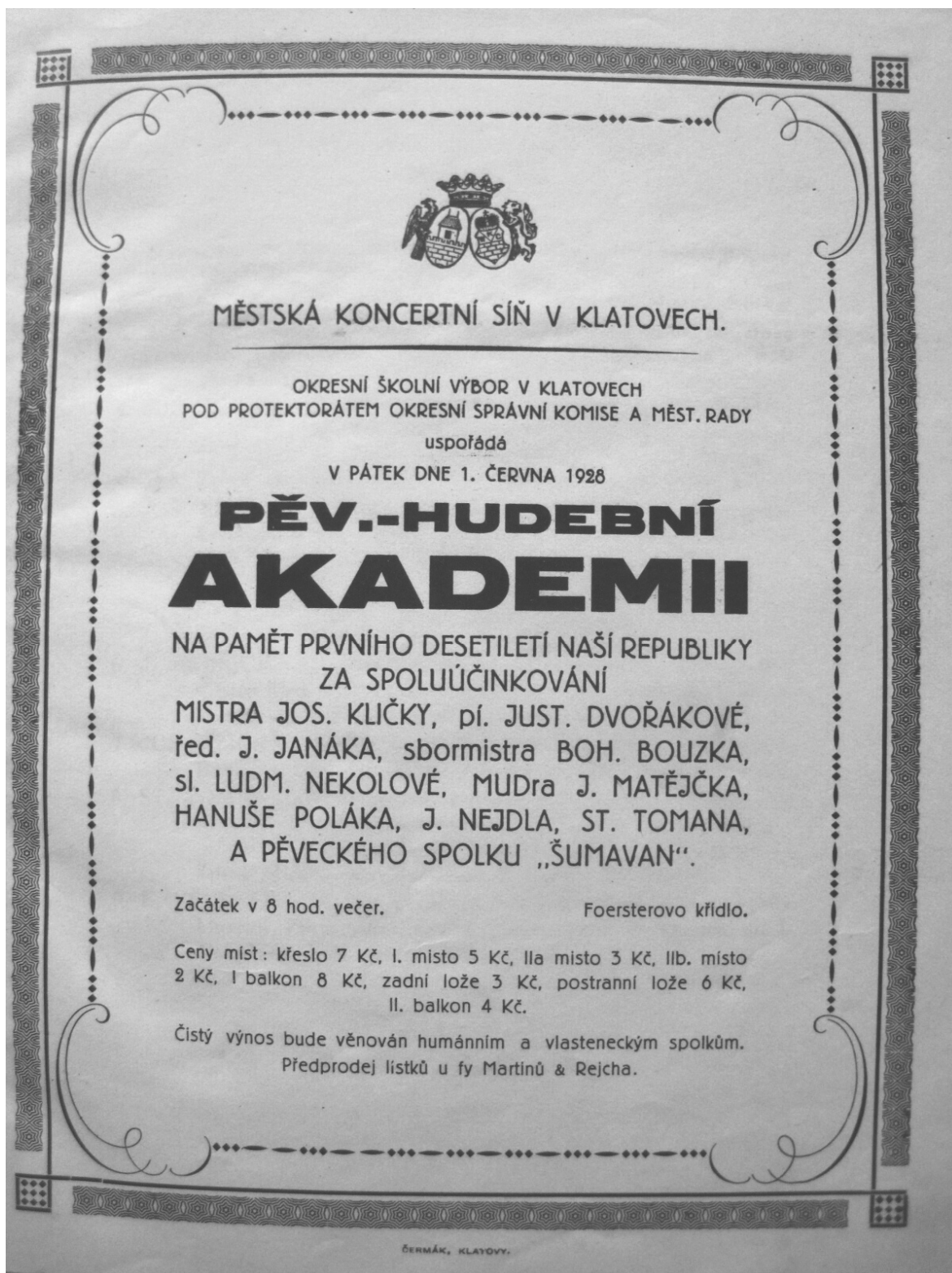
křeslo 10 Kč, I. místo 8 Kč, II. místo 5 Kč, I. balkon 12 Kč, II. balkon 8 Kč, sedadla v postraní loži 12 Kč,
sedadlo v zadní loži 7 Kč. Vstupenky prodává La Martini & Družba v Klatovech; Wilsonova ul.

Ensemble provede toto velké a významné dílo Dvořákovo 3. června v městské divadelní síni v Klatovech (v 5 hod. odp. dirig. J. Janák, sborn. „Šumavana“), 4. června v Sušici (v 8 h. večer, dirig. V. Vavrýn, sbormistr zpěv. spolku v Sušici) a 5. června při menší-
novém pčvece. zájezdě ve Vimperku, (dirig. V. Vavrýn), kde přátelským večerem při
vojenské hudbě skončí se zájezd ten.

K zájezdu do Vimperka pojedí zvláštní vlak Sušice-Vimperk a zpět ještě též den.

Face 1017 - Fröhlich, Sušice

Obrázek 19 - Svatební košile (plakát)

Obrázek 20 - koncert k výročí 10 let Československa (plakát)

POŘAD :

1. Slavnostní proslov : „10 let naší republiky“, okr. školní inspektor Felix Paukert.
2. JOS. KLIČKA : **Improvisace**. Na klavíru přednese Mistr J. Klička.
3. J. B. FOERSTER : „**Pražské zvony**“. Smíšený sbor na slova Jar. Vrchlického. Zpívá pěv. spolek „Šumavan“. Řídí sbormistr Jan Janák.
4. JOS. KLIČKA : a) „**Měsíc se plaví po nebi**“, } Písně
b) „**Na cestě**“, } s průvodem
c) „**Naše velkonoční**“, } klavíru.
Zpívá pí. Justa Dvořáková. U klavíru mistr Josef Klička.
5. JOS. KLIČKA : **Andante con moto, non tanto**, ze smyčcového kvintetta A-Dur. Hrají: Boh. Bouzek, Jar. Nejd, Jos. Klička, Stan. Toman a Hanuš Polák.

Přestávka.

6. J. JINDŘICH : a) „**Jasmínu květy**“, (J. Vrchlický). Ženský sbor s průvodem klavíru. Zpívá pěv. spolek „Šumavan“. U klavíru sl. L. Nekolová. Řídí sbormistr Jan Janák.
7. JOS. KLIČKA : **Largo** ze smyčcového kvintetta A-dur. Hrají: Boh. Bouzek, Jar. Nejd, Jos. Klička, St. Toman a H. Polák.
8. ST. TOMAN : a) „**Je první láska . .**“, } Písně
b) „**Špatná rada**“, } s průvodem
c) „**Setkání na karnevalu**“, } klavíru.
Zpívá MUDr. Jan Matějček. U klavíru St. Toman.
9. B. VENDLER : „**Kytice písní troubských**“. Smíšený sbor s prův. klavíru. Zpívá pěv. spolek „Šumavan“. U klavíru sl. L. Nekolová. Řídí sbormistr Jan Janák.

Začátek v 8 hodin večer.

Obrázek 21 - koncert k výročí 10 let Československa (program)

Br. předseda oznámil dále, že žádost Šumavana, podaná ministerstvem lidové osvěty o podporu pro rok 1943 byla příznivě vyřízena. Činnost Šumavanu stojí nyní před velkým úkolem a bude přizpůsobena novým poměrům.
Tím uzavřena jest činnost našeho spolku v uplynulém roce.

Obrázek 22 - Informace o podpoře Ministerstva lidové osvěty, rok 1943, kronika sboru

Dále sděluje br. předseda, že mezi Městskou hudební školou a Šumavanelem byla sjednána smlouva, týkající se propůjčení místnosti v hudební škole ke zkouškovým šumavanským. Smlouva zní:

„Městská hudební škola v Klatovech propůjčuje Zpěváckému spolku Šumavan pro sborové zkoušky dvakrát až třikrát (čtyřikrát pouze v případě možnosti) týdně konané jednou svoji učebnu a sice onu, v níž hudební škola vyučuje teorii a souhlasí s tím, aby Šumavan si v učebně této umístil spolkový klavír a příručí skříňku na noty. Hudební škola nepožádá za to žádnou úhradu.
Naproti tomu Zpěvácký spolek Šumavan rovněž bez náro-

Obrázek 23 – Šumavan získává zkušebnu v hudební škole (1. část), záznam kronice

ku na jakoukoliv úhradu poskytne hudební škole svůj klavír, v učebně se umístěný k vyučovacímu účelům za dozoru profesora hudební školy. Klavír tento zůstává majetkem Zpěváckého spolku Šumavan, avšak ředitelství hudební školy navrhuje se klavír ten zdarma udržovati v pořádku. Hudební škola navrhuje se dále shora uvedenou smlouvu v době zkoušek vystápněti a osvědlovati, bez nároku na náhradu výdajů s tím spojených. Ježto tím vzniknou mimořádné práce školníkovi školy, poskytne Šumavan jmenovanému přímo průměrnou odměnou vždy jednou do roka a to k vánočním.

Právě tato smlouva některé ze smluvních stran vyhovovati, je možná ji rozvázati v tříměsíční výpovědní lhůtě.

V Klatovech dne 15. ledna 1944.

Smlouvu podepsali: za Šumavan předseda Stan. Žuna a jednatelka Marie Hlušínová a za Měst. hudeb. školu ředitel Týpela.

Obrázek 24 - Šumavan získává zkušebnu v hudební škole (2. část), záznam v kronice

Učební záznam.

Vzhledem k tomu, že Josef Stulík byl zatečen, zbavuje se ex presidio dnem 30. dubna 1943 členství v našem zpěváckém spolku. Tohoto rozhodnutí bude v příští výborové schůzi oznámeno členstvem.

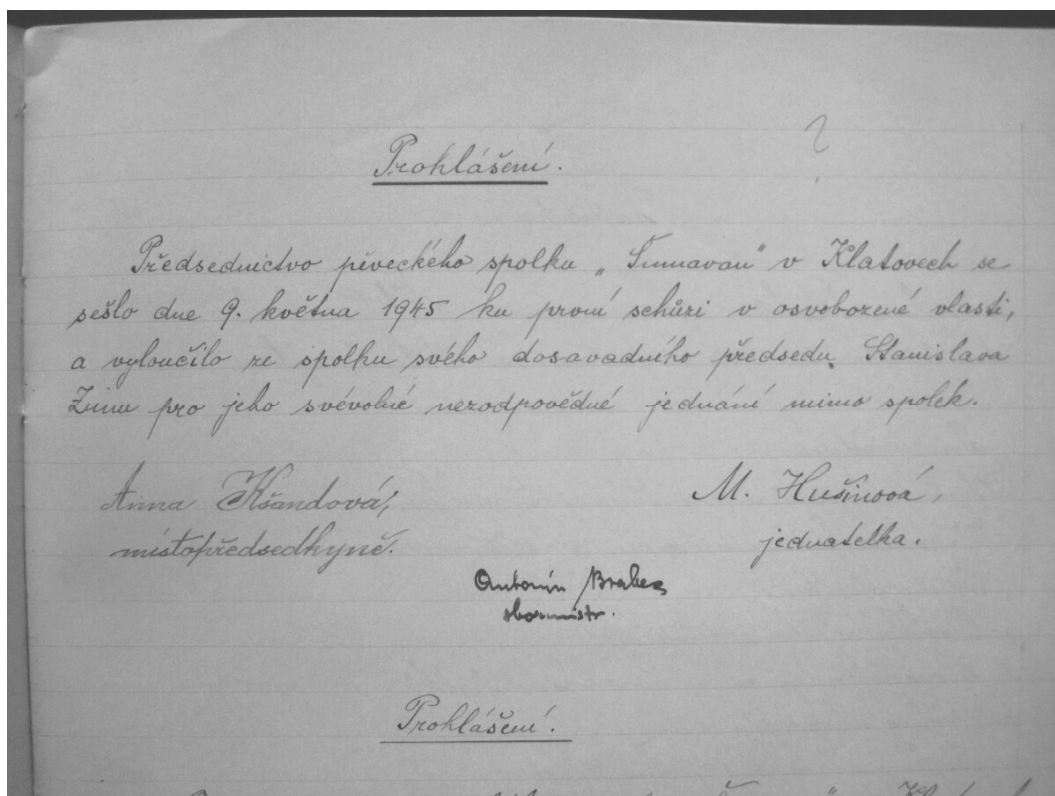
V Klatovech dne 30. dubna 1943.

Žuna
předseda.

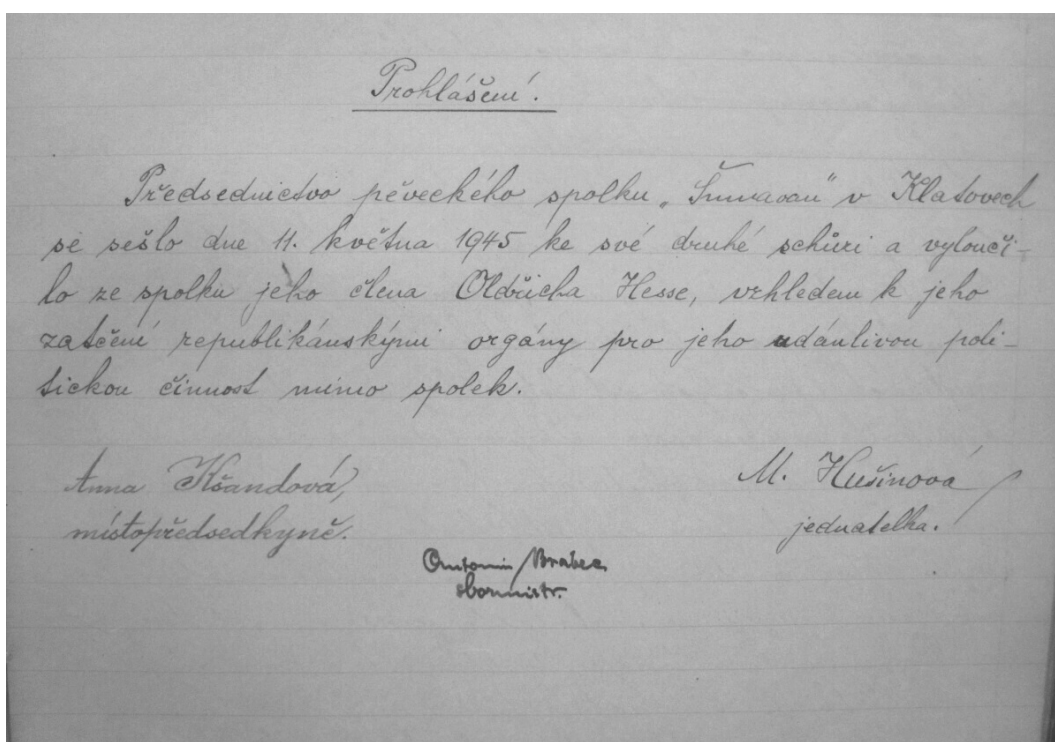
Marie Hlušínová
jednatelka.

Obrázek 25 - Záznam o zbavení členství Josefa Stulíka, kronika sboru

Obrázek 26 - Záznam o zbavení členství Stanislava Zuny, kronika sboru

Obrázek 27 - Záznam o zbavení členství Oldřicha Hesse, kronika sboru

Obrázek 28 - Šumavan v roce 1940 (sbormistr Jan Janák uprostřed)

Městská koncertní síň v Klatovech.

Ve čtvrtek 5. června 1941 v 8 hod. več.

Pěvecký spolek „Šumavan“ v Klatovech,
řádný člen pěv. župy plzeňské-Palovy a pěv. obce české v Praze,

pořádá na oslavu sedmdesátých narozenin svého
zasloužilého sbormistra br.

JANA JANÁKA,

ředitele kůru v. v. a hudebního skladatele,

KONCERT

Účinkují: pí H. Klímová, koncertní pěvkyně, pí M. Heřmánková, koncertní pěvkyně, p. H. Polák, virtuos na violoncello, p. Jos. Kysela, klavírní virtuos a řed. MHS, p. J. Svoboda, virtuos na housle a prof. MHS, p. Ant. Brabec, prof. MHS, p. MUDr. Z. Tichý, pěvecký spolek „Šumavan“ a „Orchestrální sdružení“.

Na pořadu jsou výhradně skladby jubilatovy.
Sborová a orchestrální čísla nacvičil a řídí
p. St. Toman, říd. učitel a hud. skladatel.

P O Ř A D :

1. Pochod »Dr. K. Dobruský« pro orchestr.
2. Proslovy zástupců POC a IV. Pěvecké župy Plzeňské-Palovy.
3. Valse mélancolique pro orchestr.
4. »To krásné bylo...« smíšený sbor.
5. Dumka pro violoncello a klavír.
6. a) »Pozdní jaro«;
b) »Večerní zvon«, písně pro mezzosoprán na klavíru doprovází autor.
7. Ballada pro klavír.
8. »Inclina Domine«, offertorium pro soprán a orchestr.
9. Příchod jara - ženský sbor.
10. Koncertní polonéza pro housle a klavír.
11. Kantáta k odhalení pomníku geologovi Janu Krejčímu pro smíšený sbor.
12. a) Barcarolla;
b) Česká polka pro orchestr.

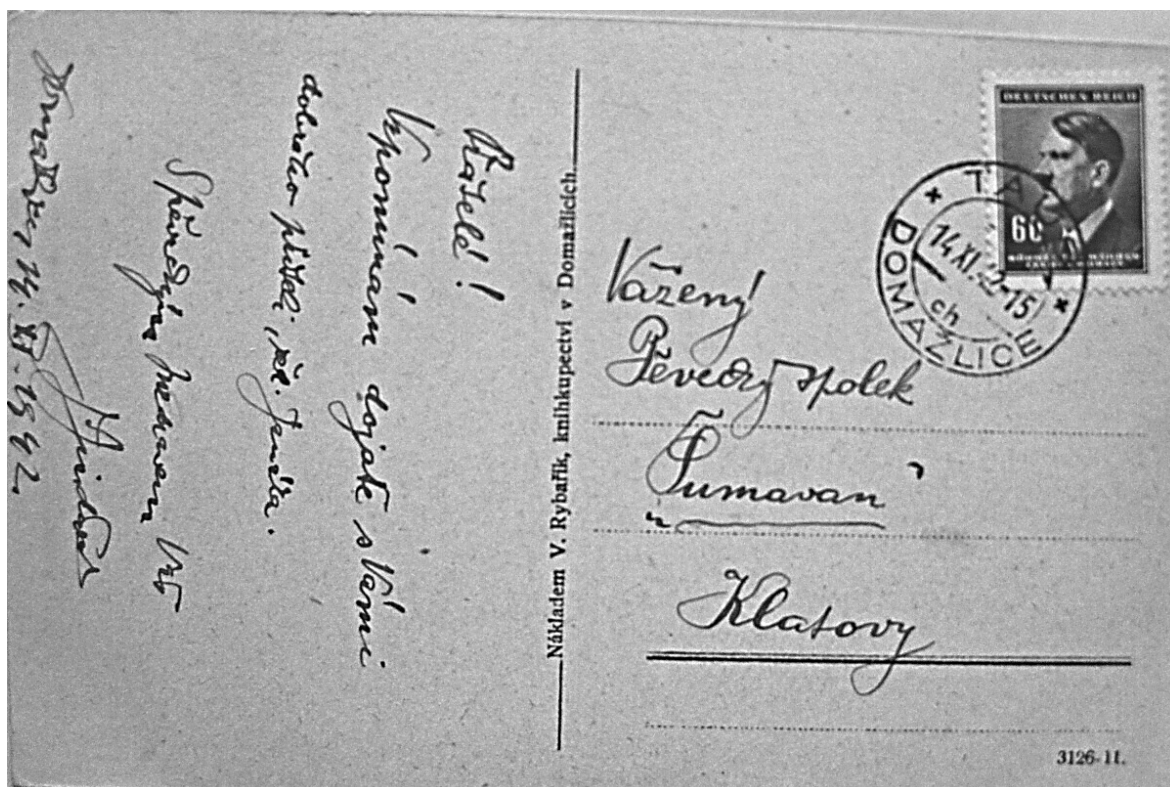
Č. 5. hraje p. H. Polák, č. 6 zpívá pí M. Heřmánková,
č. 7. hraje p. J. Kysela, č. 8 zpívá pí H. Klímová a
č. 10. hraje p. J. Svoboda; na klavíru doprovází
p. MUDr. Z. Tichý (č. 5.) a p. A. Brabec (č. 10).

**Ceny míst: E, D, I. balkon a postr. lože po 8 K,
C a II. balkon po 6 K, B a zadní lože po 5 K, A po 3 K.**

Předprodej vstupenek u fy Martinů a Rejcha.

Čistý výnos k zakoupení notového materiálu.

Obrázek 29 - Program koncertu 5. 6. 1941

Obrázek 30 - Dopis Jindřicha Jindřicha

Obrázek 31 - Pohřeb Jana Janáka (na fotografii budoucí sborníčníci Antonín Brabec – čtvrtý zprava a Jiří Bílek – třetí zprava)

nás vždy zase přivádí do zkoušek, takže jsou tyto stále pravidelně navštěvovány.

Od prázdnin 1946 vede cvičení druhý sbormistr br. Dr. Jiří Bílek. Naše pěvecká činnost v r. 1946 byla o něco bohatší nežli rokem předcházejícího. Žpívaly jsme:

28. IV. na pěvecko-hudební soutěži, kterou uspořádala KOR v Klatovech. Provedené skladby:

B. Smetana: Přítelky slástoničky.

J. Jindřich: Vlasti.

P. Picha: Břeslevecký mostek.

zmenované skladby zpívaly jsme také na Věčeru věčru dne 30. IV. v Městské koncertní síni v Klatovech.

5. V. při oslavě 1. výročí květnové revoluce zapěním Jindřichova žen. sboru „Vlasti“ a smíšeného Smetanova sboru „Leská píseň“ za spolupůičinování Pev. odb. Lokola a řadiva reál. gymnasia.

17. V. uspořádal Smetavan koncert Pev. spolku Smetana v Plzeň, jímž oslavil 70. narozeniny Mistra J. Jindřicha. Koncert řídil sbormistr Bohdan Gselhofer.

23. VI. jsme zpívaly na velkém koncertě v Domažlicích, který uspořádal pěvecká řupa Plzeňská-Palova na oslavu 70. narozenin hudeb. skladatele Mistra J. Jindřicha. Provedeny byly vesměs skladby Jindřichovy.

19. XII. oslavil Smetavan důstojně své 15. leté jubileum sdružením koncertem, při němž spolupůičinoval i Pev. odbor Lokola. Na programu byli autoři: Dvořák, Foerster, Janák, Jindřich, Klíčka, Kříčka, Novák, Luk. Při jména těchto vynikajících hudebních skladatelů slibovala, že koncert bude mít uměleckou hodnotu a pilné a opravdu nadšené studování sborů našim sbormistrem br. Dr. Bílkem tuto naději ještě zesilovalo. A skutečně,

Obrázek 33 - Příklad zápisu koncertů za rok 1946

Obrázek 34 - Jiří Bílek vítá Jindřicha Jindřicha a Boženu Hezkou na vlakovém nádraží v Klatovech

Sjezdy IV. Pěvecké župy

Rok	M í s t o	Ú č i n k o v a l o			P r o v e d e n é	
		spolků	žen	mužů	ženské sbory	dirigent
1902	Plzeň	7	125	166		
1905	Domažlice	8	147	173	Chvála - Nejnovější písně	N. Kubát
1907	Klatovy	9	212	226	Vendler - Jen jedinkrát Nehněvej se V růžích sen	"
1913	Přeštice	10	117	242	Říhovský - Písně	"
1921	Klatovy	8	186	239	Smetana - Západ slunce Má hvězda - Ukolébavka Vlaštovičky	V. Flégl
1923	Plzeň	11	130	286	Knittl - Česká svatba	J. Borovič
1926	Domažlice	10	185	324		
1927	Rokycany	10	178	253		
1928	Přeštice	10	165	227	Foerster - Trikolora Křička - Slovenčina	J. Janák
1930	Nepomuk	9	138	217	Foerster - Trikolora Dvořák - Zelenaj - Prsten	A. Horníková J. Janák
1931	Plzeň	12	156	262	Foerster - Trikolora Křička - Slovenčina	A. Horníková V. Flégl
1933	Rokycany	12	147	284	Jindřich - Huž Vás vopůštím Hophyj	J. Janák
1935	Přeštice	13	201	264	Křížkovský - Vesna	O. Vany
1936	Domažlice	14	217	276	Jindřich - Huž Vás vopůštím	A. Horníková
1937	Plzeň	10	136	224	Palla - Večerní	"
1941	Plzeň	11	187	228		
1944	Plzeň	10	133	237	Foerster - Modlitba	"
1946	Domažlice	15	215	369	Jindřich - Ach táto Vlasti	B. Hezká
1948	Plzeň	9	167	203		

Obrázek 35 - Přehled koncertů Pěvecké župy plzeňské – Pallovy

OKRESNÍ LIDOVÁ KNIHOVNA V KLATOVECH

Vás srdečně zve na

CHODSKÝ VEČER

konaný u příležitosti 30. výročí úmrtí J. Š. Baara

POŘAD:

CHODSKÉ PÍSNĚ : Zpívá smíšený sbor závodního klubu Kozak, řídí Dr. Bílek
J. Jindřich; HANIČKA - Hraje kvintet záv. klubu Kozak, řízený Ant. Bělouškem
ŽIVOTNÍ DÍLO J. Š. BAARA - Dr. Ladislav Kresl z Domažlic
UKÁZKA Z DĚL J. Š. BAARA - M. Rözlerová
CHODSKÉ PÍSNĚ : Zpívá Jitka Kovaříková
J. Š. Baar : CHODSKÁ POHÁDKA - Dr. Ladislav Kresl z Domažlic
El. Krásnohorská : CHODSKÁ - K. Adámek

Dne 4. listopadu 1955 — Sál radnice — Ve 20 hodin — Vstup volný

Zčt 04 - 55 2824 — CH - 60719

Obrázek 36 - Program Chodského večera

Obrázek 37 - Svatební košile

ZÁVODNÍ KLUB ROH KOZAK, národní podnik, KLATOVY

Městská přednášková síň.

Dne 26. května 1953 o 20. hod.

ANTONÍN DVOŘÁK

STABAT MATER

ORATORIUM PRO SÓLA, SBOR A ORCHESTR op. 58

Účinkují:

Jaromír Štěpánek
BLANKA VECKOVÁ, členka opery KOD v Plzni, soprán

JITKA JÚZKOVÁ, členka opery KOD v Plzni, alt *Jilka Purková*

JAROSLAV HORÁK, stálý člen Čs. rozhlasu, tenor

MUDR. JAN MATĚJÍČEK, bas

St. Kříž
Smíšený sbor ZK ROH Plzeňské pivovary (dříve Pěvecký spolek Hlahol v Plzni)

Smíšený sbor záv. klubu ROH Kozak, n. p., Klatovy (dříve Pěvecký spolek Šumavan v Klatovech)

Symfonický orchestr ZK ROH ČSD Klatovy (dříve orchestrální sdružení v Klatovech), rozšířený o členy smyčcového orchestru ze Sušice

Nastudoval a řídí JUDr Jiří Bílek

Po pátém čísle přestávka

Obrázek 38 - Stabat mater 26. 5. 1953

Obrázek 39 - Stabat mater

vážonému bratru

dr. Jiřímu Bílkovi

v Klatovech

Vážený btarře sbornistře,

obdrželi jsme Tvůj dopis, ve kterém nám oznamuješ svoje definitivní rozhodnutí o skončení sbornistovské činnosti v pěveckém sboru Šumavan.

S obsahem Tvého dopise se seznámili všichni členové sboru. Uznali jsme oprávněnost Tvých důvodů, i Tvůj zdravotní stav, a nezbyvá nám než vzít Tvé rozhodnutí na vědomí. Přitom jsme si připomněli všechna ta uplynulá léta, oněch dvaařicet let, kdy se Šumavan pod Tvým vedením vypracoval v dobrý pěvecký sbor, nastudoval řadu hodnotných a významných vokálních děl a obohatil nemalou měrou hudební život v Klatovech.

Velice rádi si zazpíváme spolu s orchestrem. Proto uvítáme každou možnost spoluúčinkování se Symfonickým orchestrem LŠU v Klatovech.

Možnosti a prostředky našeho sboru jsou velmi omezeny k tomu, abychom náležitě ocenili Tvoje dlouholeté sbornistovské působení v čele Šumavanu. Celý pěvecký sbor se jednomyslně rozhodl jmenovat Tě

čestným sbornistron

pěveckého sboru Šumavan. Přijmi laskavě tuto poctu jako výraz našeho uznání za Tvou péči, obětavost a vytrvalost, za všechnu práci, kterou jsi našemu sboru věnoval.

Do dalšího působení v hudebním životě města Klatov Ti přejeme potřebné zdraví, hodně zdaru a úspěchů a těšíme se na spolupráci.

Srdečně Tě zdraví

ing. Stanislav B r a d a

předseda sboru

Drahomíra H o s t ý n k o v á

sbornistroně

Obrázek 40 - Poděkování sboru Jiřímu Bílkovi

1978

V červenci zemřel nejstarší člen souboru, 90ti letý
bábr Škarda. Rád mezi nás docházel téměř
doposledka.

V tomto měsíci též vážně onemocněl dosavadní
vedoucí souboru dr. Jiří Bílek. Vedl pěvecký sbor
téměř 30 let. Nyní ze zdravotních důvodů odchází,
provázen naší vděčností a láskou.

Na jeho místo za dirigentským pulkem nastoupila
sestra Drahomíra Hostýnková, takéž dlouholetá
členka souboru.

Kronička sestra Marie Pokorná předala vedení
kroniky Zdeňce Králkové.

Obrázek 41 - Záznam o výměně sbormistrů (kronika sboru)

I. abonentní koncert

Úterý 22. září 98

v 19,30 hodin

Klatovy - divadlo

Předpl. sk. K/1

*Koncert ze skladeb Zdeňka Lukáše
k 70. narozeninám skladatele*

Účinkují: Daniela Mandysová - soprán

Romana Feiferlíková - alt

Hana Šmydková - flétna

Jana Jindrová - klavír

Zdeňka Ledvinová - varhany

*Směšený pěvecký sbor ŠUMAVAN -
sbormistryně Drahomira Hostijnková*

Obrázek 42 - Koncert k 70. narozeninám Zdeňka Lukáše

Obrázek 43 - Koncert k 70. narozeninám Zdeňka Lukáše

1981				
1981	14.5.	125	Oslavy 60. výročí založení KSC.	Palouček Slunečný den Dobrá's - Polka mému D. Hostýnková
1981	27.5.	126	Koncert symf. or- chestru Lid. školy umění.	A. Dvořák - Rusalba "Květiny bílé" Dr. Bilek maestri D. Hostýnková
Eduard Haken				
1981	23.6.	127	Výstava "Homo faber" Člověk - tvůrce	T. Morley - U bonu kradně... Drah. Maxenzio - Amate mi... Hostýnková
1981	7.10.	128	Výstava "Člověk a volná práce"	Machos - Moje země Drah.

Obrázek 44 - Koncert s Eduardem Hakenem, z kroniky sboru

Obrázek 45 - Eduard Haken a Drahomíra Hostýnková

			Příloha č. 84 81	B. Martinů Bolava! blavěha Čarování a pomluky Lid. písně Vrsek z maleřanky Na horách Mikulčcha! dědina Ply panenky Pauzaburo	
1984	30.10.	141	Slavnostní koncert k Roku české hudby.		Mal. Hosylahon

Solové party spíval národní umělec Eduard Haken,
 sólista opery Národního divadla v Praze.

Eduard Haken

Program sboru:

Jan Campanus Vedeňanský: Rosario ecclie	J. Martinů: Bolava! blavěha, Čarování a pomluky
Český anagram: Překážka přikladná	J. Maček: Vrsek z maleřanky
A. Michas z Okradnic: Klebeští kooalehose!	F. Lukáš: Na horách
J. Kypřivcech: Kobluuo 1 a 2	Halma: Mikulčcha! dědina
A. F. Šovaeovský: Příjde paco, přijde	J. Šoufal: Pauzaburo
A. Dvořák: Kvapady písně Vyběhla hřiva	J. Smetana: Proč bychom se neletěli špě kulla a lidu - Branihoř
	A. Dvořák: Kvetiny bílé po cestě
	P. Blodek: Zapetěme si po horách (# studium)

Příloha č. 82

Obrázek 46 - Slavnostní koncert k Roku české hudby (program večera)

Obrázek 47 - Koncert ke 120. výročí založení sboru

Listopad 1985

Se srdečným blahopřáním k Vašemu
125. výročí založení pěveckého sboru
"Šumava" a se vzpomínkou na svoji
spolupráci - musím říci radostem -
s Vámi, Vám přeji do dalších let
hodně úspěchů, zvláště proto, že
Vaše zářivenost pro zpěv, který přináší
radost tam, kde není profesionální
hudební těleso je záslužná a
nemohou i nedoceněna.

S přátelským pozdravem

Váš Eduard Haken

Obrázek 48 - Dopis Eduarda Hakena ke 125. výročí založení sboru

Slavnostní koncert k 130. výročí založení pěveckého sboru Šumavan

Na program díla Antonína Dvořáka

Slovem provází Jiří Hostýnek

NAPADLY PÍSNĚ

VEČERNÍ LES

ŽITNÉ POLE

Smíšené sbory z cyklu „V přírodě“
na slova V. Hálka.

Zpívá pěvecký sbor Šumavan.

ČTYŘI DUETA

Zpívá ženský komorní sbor,
vede Drahomíra Lhotská.
Klavírní doprovod Pavla Röstbecková

BIBLICKÉ PÍSNĚ — výběr

Zpívá dr. Antonín Vlček.
Klavírní doprovod Pavla Röstbecková

VYBĚHLA BRÍZA

DNES DO SKOKU A DO PÍSNÍČKY

Smíšené sbory z cyklu „V přírodě“.

Zpívá pěvecký sbor Šumavan.

Řídí Drahomíra Hostýnková

Přestávka

MŠE D dur „LUŽANSKĀ“

Kyrie

Gloria

Credo

Sanctus

Benedictus

Agnus Dei

Zpívají pěvecké sbory:

Nová Česká píseň Plzeň
(sbormistr dr. J. Vimr)

Svatobor Sušice (sbormistr J. Baierl)

Šumavan Klatovy
(sbormistryně D. Hostýnková)

Sólisté:

Zdeňka Papežová — soprán

Romana Feiferlíková — alt

Miroslav Vacek — tenor

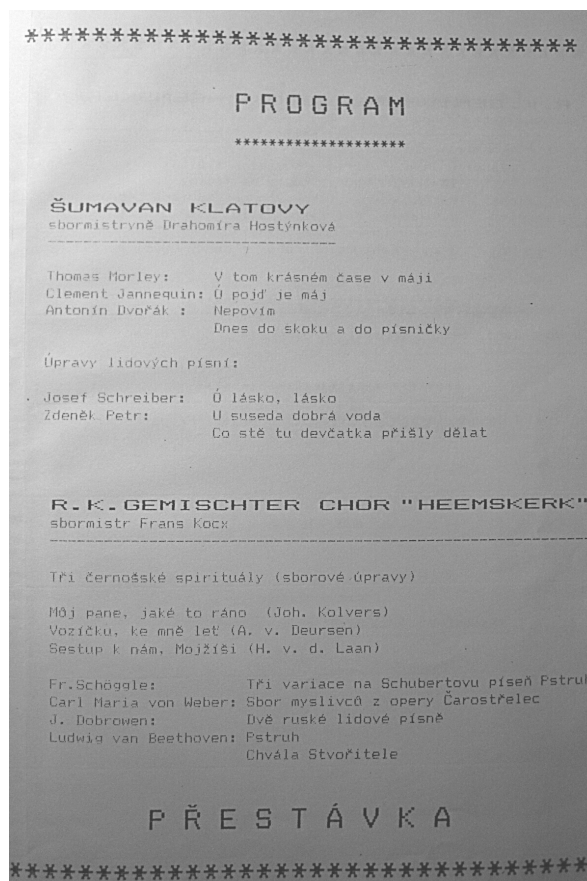
Josef Sonnek — bas

Varhany Jan Esterle

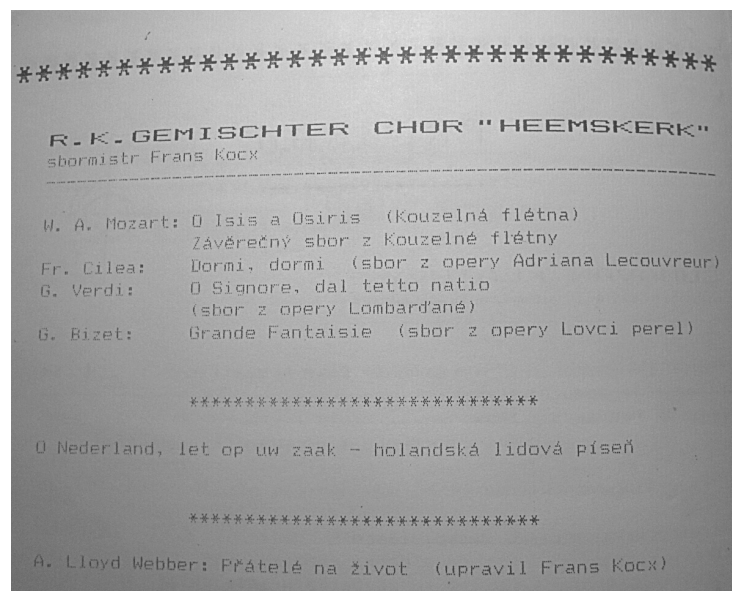
Řídí dr. Zdeněk Vimr

Obrázek 49 - Program koncertu ke 130. výročí založení sboru

Obrázek 50 - Program koncertu Šumavanu a Smíšeného pěveckého sboru z Heemskerku (1. část)

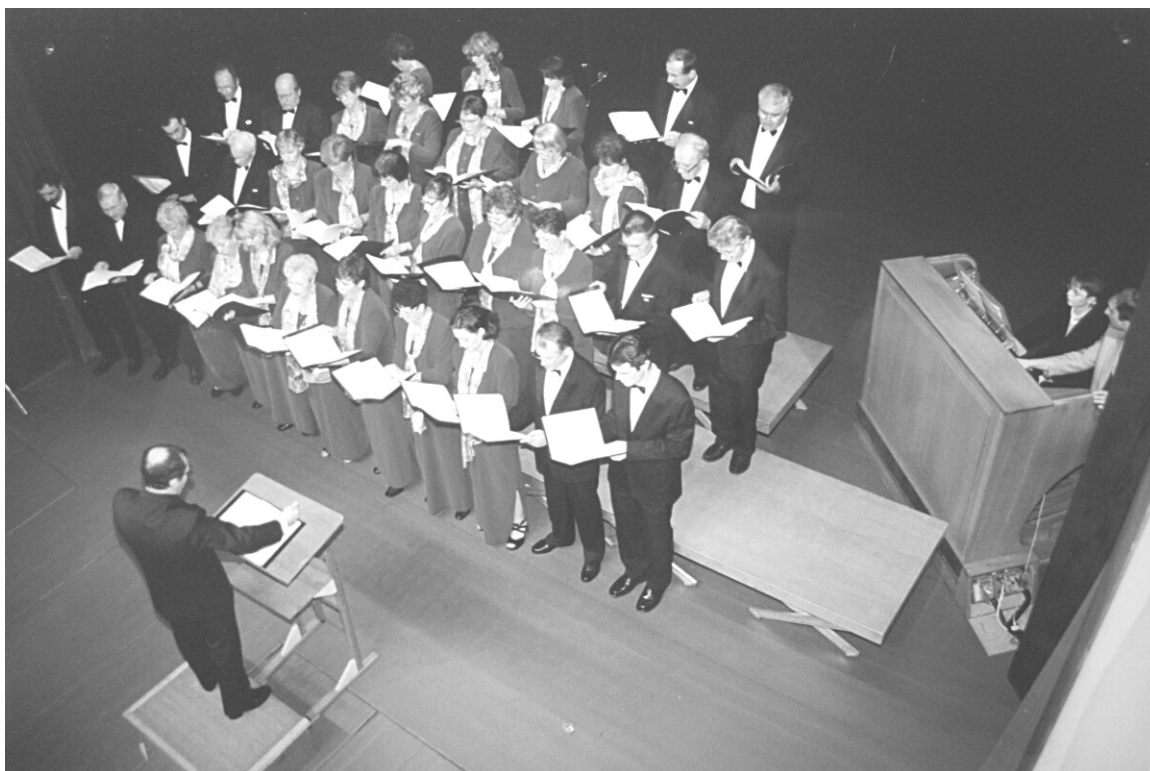
Obrázek 51 - Program koncertu Šumavanu a Smíšeného pěveckého sboru z Heemskerku (2. část)

Obrázek 52 - Zahraniční cesta Šumavanu do Heemskerku

Obrázek 53 - Sbornistryně Drahomíra Lhotská (uprostřed)

Obrázek 54 - Sbormistr Pavel Hřebec

**SLAVNOSTNÍ KONCERT K 140. VÝROČÍ
ZALOŽENÍ PĚVECKÉHO SBORU ŠUMAVAN**

1861 - 2001

PROGRAM

Smišený pěvecký sbor
ŠUMAVAN KLATOVY

Josef Klíčka : HESLO
sbormistr ing. Pavel Hřebec

Zdeněk Petr : ZTRATILA SE KRAVAREČKA

Miroslav Raichl : KDYŽ JSEM ROZMARÝNKU TRHALA
řídí PaedDr. Dana Martinková

Antonín Dvořák : NAPADLY PÍSNĚ
VYBĚHLA BRÍZA BĚLIČKA
řídí JUDr. Jiří Bilek

Bohuslav Martinů : BOLAVÁ HLAVĚNKA
ČAROVÁNÍ A POMLUVY
řídí Drahomíra Hostýnková

Smišený pěvecký sbor
SVATOBOR SUŠICE

Miroslav Raichl - úpravy lidových písní :

V DOBRÉM JSME SE SEŠLI
(pět českých lidových písní)

TEČE VODA TEČE
(moravská lidová)

VÍNKO ČERVENÉ
(dvě moravské z Dolních Bojanovic
a z Velké nad Veličkou)

PŘEŠTICKÝ PANENKY
(čtyři české lidové písně)
sbormistr Josef Baierl

Spojené sbory

Zdeněk Lukáš : PÍSNĚ Z PLZEŇSKA
NA HORÁCH

PŘESTÁVKA

Smišený pěvecký sbor
ŠUMAVAN KLATOVY

Antonín Dvořák : MŠE D dur, op. 86 (Lužanská)
pro smíšený sbor a sóla
s průvodem varhan

Části : Kyrie
Gloria
Sanctus
Benedictus
Agnus Dei

Solisté : Gertruda Ptáková - soprán
Marie Zítková - alt
MVDr. Stanislav Smítka - tenor
MVDr. Antonín Lorenc - bas

Varhany : Jana Smolová
sbormistr ing. Pavel Hřebec

Obrázek 55 - Program koncertu ke 140. výročí založení sboru

Obrázek 56 - Šumavan pod vedením Milady Bláhové

Obrázek 57 - Účast na Cantate veris Praga 2008

Program:

Šumavan

Gioacchino Rossini (1792 – 1868)

Il Carnevale

Jak byl založen zpěvácký spolek Šumavan

Antonín Dvořák (1841 – 1904), z Moravských dvojzpěvů

v úpravě Leoše Janáčka

V dobrým sme se sešli

Kryštof Harant z Polžic a Bezdržic (1564 – 1621)

Sanctus

Maurice Duruflé (1902 – 1986)

Ubi caritas

Leoš Janáček (1854 – 1928)

Kačena divoká

Černošský spirituál, arr. Henry Thacker Burleigh

My Lord, what a morning

***

Gabriela Pechmanová

Antonio Vivaldi (1678 – 1741)

árie "O Servi, volate"

z oratoria Juditha triumphans

Antonín Dvořák (1841 – 1904)

Biblické písně č. 1, 9, 10

Petr Eben (1928), z cyklu Šestero písní milostných

Summer is come

Non mi mandar messaggi

Bohuslav Martinů (1890 – 1959)

motlidba Pascaliny z opery Hry o Marii

Bedřich Smetana (1824 – 1884)

árie Mařenky "Kdybych se co takového"

z opery Prodaná nevěsta

Bohuslav Martinů (1890 – 1959)

cavatina Rosini "Una voce poco fa"

z opery Lazebník Sevilský

César Franck (1822 – 1890)

Panis angelicus

Gabriela Pechmanová (soprán)

plzeňská rodačka, mimořádně talentovaná pěvkyně. Vystudovala na Konzervatoři v Plzni hlavní obor klavír a později hlavní obor zpěv (u renomované profesorky Ludmily Kotnauerové). Dnes je sama řádnou profesorkou pěveckého oddělení Konzervatoře v Plzni a rozvíjí svoji pěveckou kariéru. V České republice spolupracuje s Pražskou koncertní agenturou Mgr. Věry Vaňkové, pravidelně vystupuje na koncertních pódiích doma i v zahraničí. Kromě operních árií se věnuje také interpretaci písní a duchovních skladeb. V závěru roku 2005 vydala ve spolupráci s vynikajícím ruským klavíristou Maximem Averkievem své další CD, tentokrát profilové, pod režijním vedením Jaroslava Krčka. Křest tohoto CD proběhl při koncertu v Lichtenštejnském paláci v Praze koncem dubna 2006. Pěvkyně byla velmi příznivě přijata pražskými hudebními kritiky. Na pozvání Evy Urbanové vystoupila letos na jaře v Divadle J. K. Tyla v Plzni. V létě koncertovala úspěšně v Německu, kde se pracovně setkala s významným německým pěvcem Peterem Schreierem.

***

Jindra Hrnecková (varhany)

vystudovala klasické gymnázium, pedagogickou hudební školu a konzervatoř – obor klavír. Soukromě vystudovala hru na varhany. Jedenáct let byla ředitelkou Hudební školy ve Starém Plzenci a od roku 1988 působí jako profesorka Konzervatoře Plzeň. Dlouhá léta spolupracuje s profesorkou Ludmilou Kotnauerovou, se kterou společně vysílaly do pěveckého světa řadu mladých českých talentů, kromě jiných sopranistku Evu Urbanovou a barytonistu Romana Janáka.

Obrázek 58 - Společný koncert s Gabrielou Pechmanovou

Obrázek 59 - Stabat mater (diriguje Marek Vorlíček)

Obrázek 60 - Fotografie sboru (jaro 2009)

Obrázek 61 - A Night at the Opera